

ผลดำเนินงาน ทันตสาธารณสุข ประจำปี 2561

สำนักทันตสาธารณสุข
กรมอนามัย

สารบัญ

ผลการดำเนินงานทันตสาธารณสุข ประจำปี 2561	หน้า
กลุ่มพัฒนาทันตสุขภาพเด็กปฐมวัยและวัยรุ่น	1
กลุ่มพัฒนาทันตสุขภาพวัยรุ่นและปัจจัยเสี่ยง	15
กลุ่มพัฒนาทันตสุขภาพวัยทำงานและผู้สูงอายุ	27
กลุ่มพัฒนาระบบทันตสาธารณสุข	30

ผลการดำเนินงานทันตสาธารณสุข ปีงบประมาณ 2561
กลุ่มพัฒนาทันตสุขภาพเด็กปฐมวัยและวัยเรียน

ผลงานการดำเนินงานโครงการสำคัญกลุ่มเด็กปฐมวัยปีงบประมาณ 2561

โครงการพัฒนาต้นแบบการจัดการสุขภาพเด็กปฐมวัยแบบบูรณาการ

วัตถุประสงค์ 1.เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการสุขภาพเด็กปฐมวัยแบบบูรณาการ ในชุมชน โดยส่งเสริมให้เกิดพฤติกรรมกรรมการบริโภคอาหาร(ผัก ผลไม้) ดูแลสุขภาพช่องปาก และกิจกรรมทางกายที่เหมาะสมกับวัย 2.กระตุ้นและส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือ และการมีส่วนร่วมของภาคีเครือข่ายในการดูแลเฝ้าระวัง และจัดการแก้ไขปัญหาสุขภาพเด็กปฐมวัย ด้านโภชนาการ สุขภาพช่องปาก และพัฒนาการ

กลุ่มเป้าหมาย 9 จังหวัด ได้แก่ เชียงใหม่ พิชณุโลก กำแพงเพชร อ่างทอง สุพรรณบุรี หนองบัวลำภู ขอนแก่น พัทลุง และนครศรีธรรมราช

กิจกรรม

1.ประชุมชี้แจงโครงการพัฒนาต้นแบบการจัดการสุขภาพเด็กปฐมวัยแบบบูรณาการ

วันที่ 20-21 พฤศจิกายน 2560 ณ โรงแรม เอเซียร์ แอร์พอร์ต อำเภอลำลูกกา จังหวัด

ปทุมธานี เพื่อชี้แจงโครงการและแลกเปลี่ยนเรียนรู้การทำงานส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัยแบบองค์รวม เพื่อเผยแพร่ข้อมูลความรู้ต่อการดูแลสุขภาพช่องปากหญิงตั้งครรภ์และเด็กปฐมวัย รวมถึงร่วมจัดทำแผนการดำเนินโครงการ ในพื้นที่ 9 จังหวัด 19 ตำบล

2.การประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพการใช้ข้อมูลเพื่อพัฒนางานส่งเสริม

สุขภาพเด็กปฐมวัยวันที่ 23 – 24 มกราคม 2561 โรงแรม เอบีน่า เฮาส์

กรุงเทพมหานคร เพื่อชี้แจงมาตรฐานข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูลการ

สำรวจปรับเครื่องมือ 3D และพัฒนางานส่งเสริมสุขภาพ

เด็กปฐมวัยในพื้นที่

แบบประเมินความพึงพอใจผู้เข้าร่วม						
ผู้เรียน	1	2	3	4	5	รวม
1. ได้รับความรู้						
2. ได้รับความเข้าใจ						
3. ได้รับความพึงพอใจ						
4. ได้รับความรู้เพิ่มเติม						
5. ได้รับความรู้เพิ่มเติม						
6. ได้รับความรู้เพิ่มเติม						
7. ได้รับความรู้เพิ่มเติม						
8. ได้รับความรู้เพิ่มเติม						
9. ได้รับความรู้เพิ่มเติม						
10. ได้รับความรู้เพิ่มเติม						
11. ได้รับความรู้เพิ่มเติม						
12. ได้รับความรู้เพิ่มเติม						
13. ได้รับความรู้เพิ่มเติม						
14. ได้รับความรู้เพิ่มเติม						
15. ได้รับความรู้เพิ่มเติม						
16. ได้รับความรู้เพิ่มเติม						
17. ได้รับความรู้เพิ่มเติม						
18. ได้รับความรู้เพิ่มเติม						
19. ได้รับความรู้เพิ่มเติม						
20. ได้รับความรู้เพิ่มเติม						

3.ประชุมทีมวิจัยหลัก เพื่อติดตามความก้าวหน้า update ข้อมูลวิชาการ วางแผน ออกแบบการประชุม และ เครื่องมือ ที่ใช้ในโครงการ ซึ่งประกอบด้วย คณะทำงานส่วนกลาง (นักวิชาการจากสำนักทันตสาธารณสุข สถาบันพัฒนาอนามัยเด็กแห่งชาติ สำนักโภชนาการ กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ และที่ปรึกษา ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านทันตสาธารณสุข อดีตผู้ทรงคุณวุฒิด้านทันตสาธารณสุข และด้านโภชนาการ

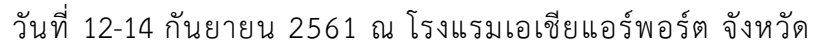
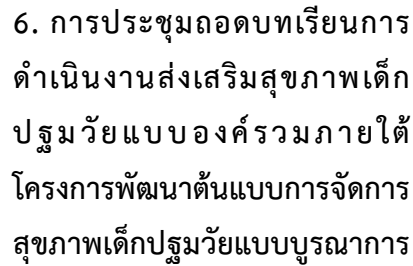

4.การสนับสนุนการดำเนินงานในพื้นที่ 9 จังหวัด เพื่อ ประชุมชี้แจง ผู้เกี่ยวข้อง พัฒนาศักยภาพ อสม. ผดด. ผู้ปกครอง การเก็บข้อมูลข้อมูลสุขภาพ 3ด้าน และพฤติกรรมความเสี่ยงดูแล จัดกิจกรรมสนับสนุนโครงการ เช่น กิจกรรมกระตุ้นเด็กกินผัก

5.การเยี่ยม ติดตาม พื้นที่ 9 จังหวัด คือ พิษณุโลก หนองบัวลำภู อ่างทอง สุพรรณบุรี เชียงใหม่ นครศรีธรรมราช พัทลุง กำแพงเพชร และ ขอนแก่น ตามลำดับ ตั้งแต่เดือน มิถุนายน-สิงหาคม 2561

สรุปผลลัพธ์ มีดังนี้

- 1) มีข้อมูลสถานการณ์สุขภาพด้านโภชนาการ สุขภาพช่องปาก และพัฒนาการ ของเด็กปฐมวัย ในระดับตำบล สำหรับพื้นที่ใช้งาน และได้ข้อมูลการกินผักของเด็กปฐมวัยเบื้องต้น รวมถึงเครื่องมือ (ข้อมูล การเก็บ) กิจกรรมและกระบวนการส่งเสริมกินผักใน ศพด.
- 2) มีแนวทางการส่งเสริมการบริโภคอาหาร การดูแลสุขภาพช่องปาก และกิจกรรมทางกาย สำหรับเด็กปฐมวัยแบบบูรณาการในชุมชน ระดับตำบล อำเภอ จังหวัด และส่วนกลาง
- 3) ข้อเสนอมาตรการ/นโยบายการจัดการเฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหาสุขภาพเด็กปฐมวัยแบบบูรณาการ ในระดับท้องถิ่น/จังหวัด และระดับประเทศ
- 4) เกิดพื้นที่ต้นแบบบูรณาการจัดการสุขภาพเด็กปฐมวัย 3 ดี (โภชนาการ สุขภาพช่องปาก พัฒนาการ) และการดำเนินการขยายผล และต่อยอดทั้งในระดับอำเภอ และในระดับจังหวัด

- มาตรฐานศูนย์เด็กเล็กแห่งชาติ: คู่มือการดำเนินงานตามมาตรฐาน
- คู่มือเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย (DSPM) ขยายอายุ 5-6 ปี Surveillance (ข้อ 134 เด็กอายุ 5 ปี 7 เดือน-6 ปี แปร่งพันได้ทั่วทั้ง ปาก (PS: personal and social))
- แนวทางการดำเนินงาน มหัศจรรย์ 1000 วันแรกของชีวิต

3

การดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

วัตถุประสงค์ เพื่อส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัยร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้มี พัฒนาการสมวัยในทุกด้าน มีพฤติกรรมด้านสุขภาพที่เหมาะสม และสนับสนุนให้ชุมชนมีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย

กิจกรรม

- ดำเนินงานบูรณาการส่งเสริมสุขภาพเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กโดยการเข้าร่วมประชุมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
- จัดทำเนื้อหาการดูแลสุขภาพช่องปากเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบูรณาการในร่างเกณฑ์มาตรฐานสถานพัฒนานามัยเด็กแห่งชาติ, การดูแลสุขภาพช่องปากเด็กปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของยูนิเซฟ และแนวทางการอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยต่ำกว่าอายุ 3 ปี
- ติดตามการดำเนินงานและนิเทศเสริมพลังการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- จัดทำต้นฉบับ/แนวทางการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในหนังสือแนวทางการดำเนินงานส่งเสริมสุขภาพช่องปากในANC/WCC/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเผยแพร่บนเว็บไซต์สำนักทันตสาธารณสุข
- ร่วมจัดทำสื่อการดูแลสุขภาพช่องปากในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
- การศึกษาสถานการณ์การดำเนินงานส่งเสริมทันตสุขภาพในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กระดับจังหวัด
- ให้คำแนะนำการดำเนินงานส่งเสริมทันตสุขภาพในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

พัฒนารูปแบบการให้ทันตสุขศึกษากระตุ้นผู้ปกครองในการแปรงฟันให้เด็กปฐมวัยอายุ 9-24 เดือน

วัตถุประสงค์ เพื่อประเมินผลการให้ทันตสุขศึกษาโดยใช้คราบาจุลินทรีย์ในการกระตุ้นพฤติกรรมของผู้ปกครองในการแปรงฟัน ควบคุมคราบาจุลินทรีย์ให้เด็กปฐมวัยอายุ 9-24 เดือน อย่างมีประสิทธิภาพ

กลุ่มเป้าหมาย พื้นที่ 5 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดลำปาง สระบุรี ราชบุรี บุรีรัมย์ และภูเก็ต

ผลการดำเนินการ

1. ประสานการดำเนินงานในพื้นที่
2. ขอรับรองจริยธรรมการวิจัย
3. ประชุมเชิงปฏิบัติการชี้แจงแนวทางการดำเนินงานและปรับมาตรฐาน
4. จัดทำแบบเก็บข้อมูลก่อน/หลังการดำเนินงานโครงการ
5. ติดตาม/ประสาน/ชี้แจงการดำเนินงานแก่ทีมการดำเนินงานในพื้นที่

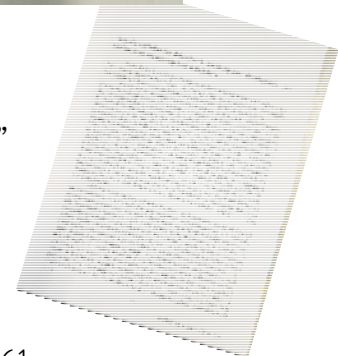

โครงการ อสม.เชี่ยวชาญ สาขาทันตสุขภาพ

1. การศึกษาสถานการณ์การดำเนินงาน อสม.เชี่ยวชาญ ด้านทันตสุขภาพทั่วประเทศ วารสารสุขภาพภาคประชาชน ปีที่ 13 ฉบับที่ 3 ประจำเดือนเมษายน - มิถุนายน 2561
(ฉบับสมบูรณ์จะจัดส่งให้ จังหวัดและศูนย์อนามัยละ 1 เล่ม)**
2. ติดตามและสรุปผล การประกวดคัดเลือก อสม.ดีเด่น สาขาทันตสุขภาพ ปี 2561
รวม 4 ภาค ภาคเหนือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคใต้
3. เขียนบทความ 5 ปี สู้ฝันกว่าจะเป็น อสม.เชี่ยวชาญ & อสม.ดีเด่น สาขาทันตสุขภาพ
ในจดหมายข่าวครอบครัวรักฟัน ปีที่ 15 ฉบับที่ 60 มกราคม-มีนาคม 2561

และข่าวกรมอนามัย ศูนย์สื่อสารสาธารณะ/ มีนาคม 2561 หัวข้อ
กรมอนามัย ร่วมคัดเลือก อสม. ดีเด่นระดับชาติ “สาขาทันตสุขภาพ”
สร้างขวัญกำลังใจสู่การดูแลทันตสุขภาพประชาชนทุกกลุ่มวัยอย่างมี
ประสิทธิภาพ

4. โครงการประชุมเชิงปฏิบัติการ อสม.เชี่ยวชาญ สาขาทันตสุขภาพ ปี 2561
ระหว่างวันที่ 19-20 กรกฎาคม 2561 ณ โรงแรม อมารี ดอนเมือง แอร์พอร์ต กรุงเทพฯ
วัตถุประสงค์

1. เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การดำเนินงานโครงการอสม.เชี่ยวชาญ สาขา
ทันตสุขภาพ

2. สรุปผลการดำเนินงาน และปรับปรุงเกณฑ์การคัดเลือก อสม.ดีเด่น
สาขาทันตสุขภาพ ปี 2562 โดยมีนายแพทย์ดนัย ธีวันดา ประธานการคัดเลือก
อสม.ดีเด่น ระดับชาติสาขาทันตสุขภาพ ปี 2561 เป็นประธานในการประชุม

5. ประเมินผลการคัดเลือก อสม.ดีเด่น สาขาทันตสุขภาพ ปี 2561

แบบสอบถามการประเมินผลการคัดเลือก อสม.ดีเด่น สาขาทันตสุขภาพ ปี 2561

คำชี้แจง: แบบสอบถามนี้ใช้เพื่อประเมินผลการคัดเลือก อสม.ดีเด่น สาขาทันตสุขภาพ ปี 2561

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูล	
2. ชื่อ/ชื่อจริง	
3. ชื่อ/ชื่อจริง	
4. ชื่อ/ชื่อจริง	
5. ชื่อ/ชื่อจริง	
6. ชื่อ/ชื่อจริง	
7. ชื่อ/ชื่อจริง	
8. ชื่อ/ชื่อจริง	
9. ชื่อ/ชื่อจริง	
10. ชื่อ/ชื่อจริง	
11. ชื่อ/ชื่อจริง	
12. ชื่อ/ชื่อจริง	
13. ชื่อ/ชื่อจริง	
14. ชื่อ/ชื่อจริง	
15. ชื่อ/ชื่อจริง	

ใบรับรองการประเมินผลการคัดเลือก อสม.ดีเด่น สาขาทันตสุขภาพ ปี 2561

คำชี้แจง: ใบรับรองการประเมินผลการคัดเลือก อสม.ดีเด่น สาขาทันตสุขภาพ ปี 2561

1. ชื่อผู้ให้ข้อมูล	
2. ชื่อ/ชื่อจริง	
3. ชื่อ/ชื่อจริง	
4. ชื่อ/ชื่อจริง	
5. ชื่อ/ชื่อจริง	
6. ชื่อ/ชื่อจริง	
7. ชื่อ/ชื่อจริง	
8. ชื่อ/ชื่อจริง	
9. ชื่อ/ชื่อจริง	
10. ชื่อ/ชื่อจริง	
11. ชื่อ/ชื่อจริง	
12. ชื่อ/ชื่อจริง	
13. ชื่อ/ชื่อจริง	
14. ชื่อ/ชื่อจริง	
15. ชื่อ/ชื่อจริง	

ผ่านการรับรองโครงร่างวิจัยจากคณะกรรมการจริยธรรมเมื่อวันที่ 27 สิงหาคม 2561

- แบบสอบถามการประเมินผลการคัดเลือก อสม.ดีเด่น สาขาทันตสุขภาพ ปี 2561 ของทันตบุคลากรในระดับศูนย์อนามัยทั่วประเทศ

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdszDSXv4d5NnDiUYdl2w0fOPTXUbq8-2saLXKSyyMCO4sNw/viewform?usp=sf_link

- แบบสอบถามการประเมินผลการคัดเลือก อสม.ดีเด่น สาขาทันตสุขภาพ ปี 2561 ของทันตบุคลากรในระดับจังหวัดทั่วประเทศที่รับผิดชอบงานอสม.ทันตสุขภาพ

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLScACS6bwU8VLIN_Q4w6eGPUoLu2S-gkN9L8_MoCbOHwNA0lxQ/viewform?usp=sf_link

- แบบสอบถามการประเมินผลการคัดเลือก อสม.ดีเด่น สาขาทันตสุขภาพ ปี 2561 ของผู้รับผิดชอบงานสุขภาพภาคประชาชน ในระดับจังหวัดทั่วประเทศ

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSd2fwLWCZs2O6-4JSPicBI0Fn2zBINM7rTsGN5kWalaJCGAcQ/viewform?usp=sf_link

1. โครงการพัฒนาการขับเคลื่อนสุขภาพเด็กวัยเรียนโดยบูรณาการกับทุกภาคส่วน

กิจกรรมดำเนินการ

1.1 ร่วมกับ สำนักพัฒนากิจกรรมนักเรียน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.)

- วิจัยประเมินผลโครงการนักเรียนไทยสุขภาพดี ผลการวิจัยเบื้องต้นพบว่าผลสัมฤทธิ์ การศึกษาของนักเรียนโรงเรียนต้นแบบนักเรียนไทยสุขภาพดีสูงกว่าภาพรวม

- พัฒนาศักยภาพสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา (สพป.) ในการกำกับงานสุขภาพใน โรงเรียน โดยประชุมร่วมกันระหว่าง สพป. และศูนย์อนามัย เพื่อกำหนดเป้าหมายและ แผนการทำงานร่วมกัน รวมทั้งจัดกระบวนการให้ สพป. มาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในงาน ประชุมวิชาการเครือข่ายโรงเรียนเด็กไทยฟันดี สุขภาพดี ปี 2561
- ประเมินโรงเรียนต้นแบบนักเรียนไทยสุขภาพดี Best of the Best รุ่นที่ 2 มีโรงเรียนขอรับ การประเมิน 74 แห่ง ผ่านการประเมินเบื้องต้นจากเอกสาร 15 แห่ง และผ่านการประเมิน โดยการเยี่ยมในพื้นที่จำนวน 10 แห่ง

- ร่วมเวทีถอดบทเรียนเพื่อสร้างความยั่งยืนให้กับโรงเรียนต้นแบบนักเรียนไทยสุขภาพดี Best of the Best รุ่นที่ 1 และ รุ่นที่ 2 ระหว่างวันที่ 17-19 สิงหาคม 2561 โดยแลกเปลี่ยน เรียนรู้ในพื้นที่จริง ณ โรงเรียนบ้านจันทร์ อำเภอกัลยาณิวัฒนา จังหวัดเชียงใหม่และร่วมกัน ปรับปรุงเกณฑ์การคัดเลือกโรงเรียนต้นแบบนักเรียนไทยสุขภาพดี

- 1.2 ร่วมกับ กรมควบคุมโรคในการพัฒนาโรงเรียนนำร่องการสร้างเสริมสุขภาพและลดความเสี่ยงโรคไม่ติดต่อ จำนวน 35 โรงเรียน โดยเริ่มจากการสร้าง Awareness ให้กับผู้บริหารโรงเรียน อันจะนำไปสู่การพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพนักเรียน และบุคลากรในโรงเรียน อีกทั้งมีกิจกรรมต่อเนื่องในปี 2562 ที่จะพัฒนาชุดประสบการณ์เรียนรู้ ที่จะให้ทั้ง 35 โรงเรียนนำไปทดลองใช้และพัฒนากระจายให้กับโรงเรียนอื่นๆนำไปใช้ต่อไป

- 1.3 ร่วมกับกรมต่างๆในกระทรวงสาธารณสุขพัฒนามาตรฐานโรงเรียนต้นแบบสุขภาพเด็กวัยเรียน และ ทบทวนหลักสูตรแกนกลางกลุ่มสาระการเรียนรู้รายวิชาสุขศึกษาและพลศึกษา
- 1.4 ร่วมกับกลุ่มวัยเรียน กรมอนามัยและศูนย์อนามัยพัฒนาโรงเรียนต้นแบบความรู้ด้านสุขภาพ จำนวน 35 แห่ง

2. โครงการสร้างกระบวนการประกันคุณภาพโรงเรียนต้นแบบสุขภาพเด็กวัยเรียน

พื้นที่ดำเนินการ : 7 จังหวัดที่อยู่ในการดูแลของศูนย์อนามัยที่ 11

กิจกรรมดำเนินการ :

- 2.1 พัฒนาเครื่องมือ HAPPEN Scoring และกระบวนการประกันคุณภาพโรงเรียน HAPPINESS School โดยทดลองเพื่อรับรองโรงเรียนส่งเสริมสุขภาพระดับเพชรและโรงเรียนเครือข่ายเด็กไทยพันธุ์ดี มีโรงเรียนมีผ่านการประเมินและรับรองคุณภาพแล้วจำนวน 2 โรงเรียน 5 เครือข่าย
- 2.2 จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และถอดบทเรียนการประยุกต์ใช้ HAPPEN Scoring ในการประเมินรับรองมาตรฐานและขับเคลื่อนงานสุขภาพเด็กกลุ่มวัยเรียน

3. โครงการพัฒนาเครือข่ายโรงเรียนเด็กไทยพันธุ์ดี สุขภาพดี และประชุมวิชาการเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปี 2561

กิจกรรมดำเนินการ :

- 3.1 จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เครือข่ายโรงเรียนเด็กไทยพันธุ์ดี สุขภาพดี ปี 2561 “เด็กไทยรอบรู้ สู่สุขภาพดี 4.0” วันที่ 4-5 เมษายน 2561 โดยบูรณาการร่วมกับกอง/สำนักวิชาการในกรมอนามัย และ สำนักพัฒนากิจกรรมผู้เรียน สำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยผู้บริหารการศึกษา บุคลากรสำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษา ครู นักเรียน และบุคลากรกระทรวงสาธารณสุขทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค จำนวน 900 คน ผู้เข้าร่วมประชุมตอบแบบสอบถามประเมินการประชุมร้อยละ 54.4% มีความพึงพอใจในรูปแบบการประชุมและการจัดนิทรรศการระดับมากร้อยละ 74 และ ร้อยละ 81 ตามลำดับ มีข้อเสนอให้

มีการจัดประชุมบูรณาการร่วมกันระหว่างกระทรวงสาธารณสุขและสำนักคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน อีกทั้งมีการจัดประชุมทุกปีเพื่อเป็นกระตุกการดูแลสุขภาพเด็กวัยเรียน 3.2 สนับสนุนให้มีการพัฒนาเครือข่ายโรงเรียนเด็กไทยฟันดี สนับสนุนการประเมินเครือข่าย มีเครือข่ายเด็กไทยฟันดีเข้ารับการประเมินโดยทีมศูนย์อนามัย 11 แห่ง 30 เครือข่าย ผลการประเมินผ่านเกณฑ์ระดับยอดเยี่ยมจำนวน 14 เครือข่าย ผ่านเกณฑ์ระดับดีมากจำนวน 10 เครือข่าย ผ่านเกณฑ์ระดับดี 5 เครือข่ายและ เข้าสู่กระบวนการ 1 เครือข่าย

3.3 ประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อพัฒนาพฤติกรรมที่พึงประสงค์และทบทวนงานทันตสุขภาพในโรงเรียน วันที่ 30 เมษายน – 3 พฤษภาคม 2561 เป็นการประชุมเพื่อคืนข้อมูลผลการสำรวจพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของเด็กวัยเรียนเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาพฤติกรรมสุขภาพของนักเรียนต่อไป และทบทวนการพัฒนาเครือข่ายเด็กไทยฟันดีเพื่อนำไปวางแผนพัฒนาต่อไป

(ผลการสำรวจพฤติกรรมที่พึงประสงค์:

http://dental2.anamai.moph.go.th/ewtadmin/ewt/dental/ewt_dl_link.php?nid=2440&filename=pd)

3.4 จัดกิจกรรมรณรงค์ส่งเสริมการแปรงฟันในเด็กนักเรียน ผ่านการประกวดแต่งเพลงประกอบทำเต้นส่งเสริมทันตสุขภาพ เพื่อสร้างกระแสให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการแปรงฟัน มีโรงเรียนส่งผลงานเข้าร่วมประกวดทั้งสิ้น 68 โรงเรียน และกระทรวงศึกษาธิการได้มีการเผยแพร่ผลงานที่ชนะการประกวดผ่าน Facebook : OBEC LIVE

บทเพลงที่ชนะการประกวดแต่งเพลงประกอบทำเต้นส่งเสริมทันตสุขภาพ
ดูได้ที่ Facebook : Mouth มั่นส์ ฟันดี ”

3.5 ผลิตชุดความรู้และการสื่อสารสังคมเพื่อการส่งเสริมสุขภาพเด็กวัยเรียนและโรงเรียนรอบรู้ด้านสุขภาพ (HLS)

https://www.youtube.com/channel/UCy22GaUt_3hj5-qMF6hKSqg

4. โครงการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติ ครั้งที่ 8 (ดำเนินการต่อเนื่องจากปีงบประมาณ 60)

กิจกรรมดำเนินการ :

- ประชุมถอดบทเรียนการดำเนินงานสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติ ครั้งที่ 8 พ.ศ. 2560-2561 ในวันที่ 8-9 พฤศจิกายน 2560 บทเรียนที่สำคัญ คือการประสานงานที่ชัดเจน การเตรียมทีมงาน การเตรียมเอกสาร การกำหนดช่วงเวลาสำรวจ จำนวนกลุ่มตัวอย่าง และ เผยแพร่แนวทางปฏิบัติที่ดีของการเตรียมพื้นที่
- จัดทำรายงานผลการสำรวจสภาวะสุขภาพช่องปากแห่งชาติ ครั้งที่ 8 และเผยแพร่แก่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและใน Website สำนักทันตสาธารณสุข :

http://dental2.anamai.moph.go.th/main.php?filename=dental_health_survey

5. โครงการขับเคลื่อนสังคมไทยไร้ฟันผุ ปี 2561

กิจกรรมดำเนินการ :

5.1 ติดตาม และถอดบทเรียนการทำงานของ best practice ด้านการดูแลเด็กวัยก่อนเรียนและเด็กวัยเรียน อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก และ อำเภोजอมพระ จังหวัดสุรินทร์ และ จัดทำแนวทางในการดำเนินงานส่งเสริมทันตสุขภาพในเด็กวัยเรียน (ดังรายละเอียดใน

http://dental2.anamai.moph.go.th/ewtadmin/ewt/dental/ewt_dl_link.php?nid=2051

5.2 จัดทำ (ร่าง) คู่มือ/แนวทาง การขับเคลื่อน “สังคมไทยไร้ฟันผุ” และจัดทำ info-graphic แนวทางในการดูแลสุขภาพช่องปากในเด็กวัยเรียน (ดังรายละเอียดใน

http://dental2.anamai.moph.go.th/ewtadmin/ewt/dental/ewt_news.php?nid=2066&filename=pd

5.3 ประชุมเชิงปฏิบัติการพัฒนาศักยภาพบุคลากรสาธารณสุขในการขับเคลื่อนสังคมไทยไร้ฟันผุ วันที่ 26-27 กุมภาพันธ์ 2561 ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วย ทันตบุคลากรส่วนกลาง ศูนย์อนามัย และจังหวัดพื้นที่จากในเขตสุขภาพที่ 1 ทั้ง 8 จังหวัด และจังหวัดที่สนใจคือ จังหวัดสุรินทร์ จังหวัดอุดรธานี จังหวัดขอนแก่น จังหวัดร้อยเอ็ด จังหวัดพิษณุโลก จังหวัดสระบุรี และ จังหวัดสุพรรณบุรี รวม 120 คน เป็นการเพิ่มพูนความรู้ในเรื่อง Caries Risk Assessment and Management คุณภาพชีวิตในมิติสุขภาพช่องปากและแนวทางการทำงานทันตสาธารณสุข ตลอดจน มีการแลกเปลี่ยนการดำเนินงานของพื้นที่ที่ประสบความสำเร็จ รวมทั้งแนวทางการใช้ และจัดการข้อมูลในการติดตามและประเมินผลการทำงาน

6. โครงการนมฟลูออไรด์ป้องกันฟันผุในประเทศไทย

พื้นที่ดำเนินการ : 12 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ชุมพร ขอนแก่น สุราษฎร์ธานี สระแก้ว ชลบุรี
กระบี่ พัทลุง ตรัง ปัตตานี ยะลา และนราธิวาส

กิจกรรมดำเนินการ :

- 6.1 ประเมินผลโครงการ โดยการปรับมาตรฐานการตรวจสอบสถานะสุขภาพช่องปากและเก็บข้อมูลสุขภาพช่องปากในจังหวัดกระบี่และสระแก้ว
- 6.2 ศึกษาปริมาณการขับออกของฟลูออไรด์ในปัสสาวะของเด็กที่อยู่ในโครงการ โดยเก็บข้อมูลปัสสาวะ 24 ชั่วโมงเพื่อตรวจปริมาณฟลูออไรด์ในเด็กจังหวัดสระแก้ว ชลบุรี ชุมพร ขอนแก่น รวมทั้งตรวจวิเคราะห์ปริมาณฟลูออไรด์ในปัสสาวะของจังหวัดปัตตานีและกระบี่ ผลการศึกษาพบว่า เมื่อเปรียบเทียบกับค่ามาตรฐานขององค์การอนามัยโลก ทุกพื้นที่ที่มีปริมาณการขับออกของฟลูออไรด์โดยรวมในปัสสาวะ 24 ชั่วโมงอยู่ในระดับที่พอเหมาะในการป้องกันฟันผุ มีความปลอดภัย และไม่มีความเสี่ยงต่อการเกิดฟันตกกระ
- 6.3 ตรวจประเมินการผลิตนมฟลูออไรด์ของโรงงาน พบว่าการผลิตอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน และผ่านเกณฑ์การประเมิน
- 6.4 ประชุมพัฒนาภาคีเครือข่ายระดับประเทศ (Network Group Meeting) ในวันที่ 7-8 ธันวาคม 2560 เพื่อแลกเปลี่ยนแนวทางการดำเนินงานโครงการและพัฒนาการทำงานแบบภาคีเครือข่ายระหว่างทันตแพทย์ผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินงานของแต่ละจังหวัด รวมทั้งร่วมกันวางแผนทางการเก็บตัวอย่างน้ำปัสสาวะตรวจปริมาณฟลูออไรด์
- 6.5 ประชุม Consensus Meeting on Milk Fluoridation in Thailand ในวันที่ 15-16 มกราคม 2561 ผู้เข้าร่วมประชุมจำนวน 50 คน ประกอบด้วย ผู้เชี่ยวชาญจาก Newcastle University สหราชอาณาจักร คณะทันตแพทยศาสตร์ทุกมหาวิทยาลัย นายกทันตแพทยสมาคมแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ ราชวิทยาลัยทันตแพทย์แห่งประเทศไทย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านมาตรฐานผลิตภัณฑ์ด้านสาธารณสุข สำนักงานคณะกรรมการอาหารและยา ผู้อำนวยการสำนักอาหาร ผู้ทรงคุณวุฒิจากโครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา องค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย และทันตแพทย์ผู้ปฏิบัติงานในพื้นที่ มาร่วมแสดงความเห็นทางวิชาการ และให้แนวทางการพัฒนาโครงการ ซึ่งมีข้อสรุปสำคัญ คือ
 - ข้อมูลการดำเนินงานที่ผ่านมา สรุปได้ว่านมฟลูออไรด์มีผลต่อการลดโรคฟันผุ มีความปลอดภัย สามารถควบคุมคุณภาพการผลิตได้ตามมาตรฐาน จึงควรดำเนินโครงการนมฟลูออไรด์ต่อไป
 - ต้องจัดให้มีการประเมินผลกระบวนการ (Process) และผลลัพธ์ (Outcome) ให้เป็นระบบอย่างมีมาตรฐานทางวิชาการ โดยมีผู้เชี่ยวชาญภายนอก มาร่วมประเมินผลด้วย และควรมีการตีพิมพ์ผลการศึกษาประสิทธิผลที่ได้ทำไว้ในวารสารทางวิชาการที่มีมาตรฐาน รวมทั้งจัดทำข้อมูลน้ำปัสสาวะในโรงเรียน

- ควรดำเนินการอย่างเข้มงวดและต่อเนื่อง ในเรื่องการตรวจปริมาณฟลูออไรด์ที่เด็กได้รับจากทุกแหล่ง (Total fluoride intake) โดยการตรวจฟลูออไรด์ในปัสสาวะ ตรวจฟันตกกระ และวัดการเปลี่ยนแปลงของฟันผุ
- 6.6 ประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง การพัฒนาคุณภาพนมฟลูออไรด์ในโครงการนมฟลูออไรด์ป้องกันฟันผุในประเทศไทย วันที่ 21-22 มีนาคม 2561 ผู้เข้าร่วมประชุมประกอบด้วยผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติจากโรงเรียนที่เกี่ยวข้อง สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานอนามัยและสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานครและสำนักทันตสาธารณสุข จำนวน 106 คน มีการให้ความรู้ทางวิชาการ รวมทั้งประชุมกลุ่มแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องการจัดจำหน่ายนมฟลูออไรด์อย่างเป็นระบบ และการชะลอการผลิตนมฟลูออไรด์
- 6.7 สำรวจแหล่งน้ำบริโภคที่เด็กดื่มจริงจากทุกโรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ของทุกจังหวัดที่ร่วมโครงการ เพื่อนำมาปรับปรุงข้อมูลปริมาณฟลูออไรด์ในน้ำบริโภคให้เป็นปัจจุบัน และจัดทำเป็นแผนที่ฟลูออไรด์ (Fluoride mapping)
- 6.8 จัดนิทรรศการและถวายรายงานความก้าวหน้าโครงการนมฟลูออไรด์ฯ วันที่ 14 พฤษภาคม 2561 ณ โครงการส่วนพระองค์ สวนจิตรลดา ดังรายละเอียดใน http://dental2.anamai.moph.go.th/ewtadmin/ewt/dental/ewt_news.php?nid=2313&filename=pd
- 6.9 สุ่มตรวจและประเมินปริมาณฟลูออไรด์ในนมจากโรงเรียน พบว่าค่าเฉลี่ยความเข้มข้นของฟลูออไรด์ในนมที่ผลิตอยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน

7. โครงการส่งเสริมโภชนาการและสุขภาพอนามัยเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร (กพด.) ตามพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

พื้นที่ดำเนินการ : โรงเรียนตชด.ต้นแบบ 16 โรงเรียน

กิจกรรมดำเนินการ :

- 7.1 ประชุมสร้างการมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ในวันที่ 9-10 ตุลาคม 2560 ดังรายละเอียดใน

http://dental2.anamai.moph.go.th/ewtadmin/ewt/dental/ewt_dl_link.php?nid=2068

- 7.2 ประชุมสรุปกิจกรรมเฝ้าระวังทางทันตสุขภาพในเด็กนักเรียนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน

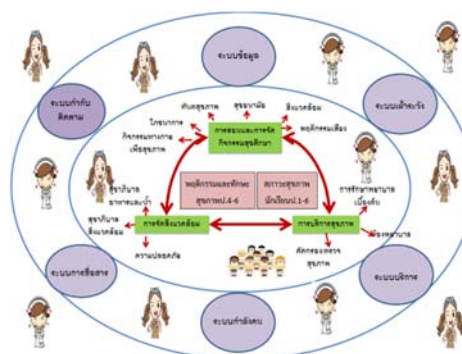
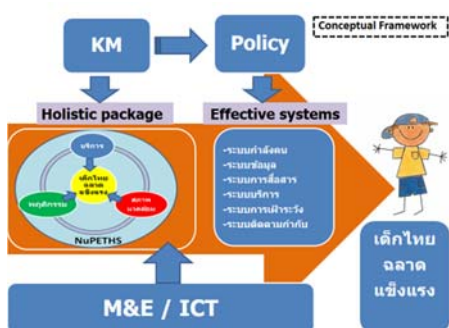
จังหวัดนครศรีธรรมราช ร่วมกับมูลนิธิ พอ.สว. วันที่ 15-16 พฤษภาคม 2561 ดังรายละเอียดใน

01&filename=pd

7.2 ติดตามตรวจเยี่ยมโรงเรียนตชด.บ้านท่ากุ่ม(มูลนิธิสุเมตตรา) อำเภอเมือง โรงเรียนตชด.บ้านเขาฉลาด อำเภอสว่าง จังหวัดตราด และ โรงเรียนตชด.บ้านน้ำแดง อำเภอคลอง จังหวัดจันทบุรี วันที่ 15-16 มกราคม 2561 พร้อมกับสนับสนุนโปสเตอร์การแปรงฟัน22 แก้วน้ำ ชุดแปรงฟัน ยาสีฟัน จำนวน 200 ชุด

8. โครงการวิจัยพัฒนารูปแบบงานอนามัยโรงเรียนที่มีคุณภาพ

เป็นงานวิจัยของกลุ่มวัยเรียนส่วนกลางและศูนย์อนามัย โดยในปี 2561 จะเป็นการศึกษาศาณการณระบบงานอนามัยโรงเรียน ในพื้นที่ตำบลบูรณาการ 5 กลุ่มวัย ทั้ง 13 เขต จำนวน 52 โรงเรียน เป็นงานวิจัยที่ต่อเนื่องในปี 2562 ซึ่งจะเป็นการออกแบบ Holistic Package เพื่อส่งผลให้ได้กวัยเรียนฉลาดและแข็งแรง (ดังรูปภาพ)

ผลการดำเนินงานทันตสาธารณสุข ปีงบประมาณ 2561

กลุ่มพัฒนาทันตสุขภาพวัยรุ่นและปัจจัยเสี่ยง

ผลงานการดำเนินงานโครงการสำคัญกลุ่มพัฒนาทันตสุขภาพวัยรุ่นและปัจจัยเสี่ยงปีงบประมาณ 2561

งานส่งเสริมทันตสุขภาพวัยรุ่น

งานพัฒนาสุขภาพวัยรุ่นในปี 2561 เป็นการบูรณาการแผนการดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานต่างๆ ของกรมอนามัย ได้แก่ สำนักอนามัยการเจริญพันธุ์ สำนักโภชนาการ สำนักส่งเสริมสุขภาพ กองกิจกรรมทางกายเพื่อสุขภาพ สำนักทันตสาธารณสุข โดยมีเป้าหมายการพัฒนาสุขภาพวัยรุ่นของกรมอนามัยคือ วัยรุ่นไทย สดใสมีส่วน มีพฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ การดำเนินงานคือ

1.1 รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมพึงประสงค์ในวัยรุ่นไทย (อายุ 15-21 ปี) เพื่อใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานและวางแผนออกแบบกิจกรรมที่เหมาะสม นำเสนอในการประชุมวิชาการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม (พ.ศ.2561) รร. มิราเคิลแกรนด์ กรุงเทพฯ

การศึกษาในกลุ่มอายุ 15-21 ปี โดยเลือกเป็นตัวแทนจากจังหวัดที่เป็นตัวแทนเขตสุขภาพทั้ง 13 เขต จำนวนตัวอย่างทั้งหมด 4,295 คน เป็นเพศชายร้อยละ 34.9 เพศหญิงร้อยละ 65.1 ศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 56.4 อาชีวศึกษาร้อยละ 11.8 และอุดมศึกษาร้อยละ 31.8 ใช้แบบสัมภาษณ์ที่ออกแบบขึ้น และมีการทดสอบก่อนนำไปใช้จริง ในส่วนของทันตสุขภาพ มีประเด็นที่ศึกษาอยู่ 3 ด้านคือ พฤติกรรมการดูแลสุขภาพช่องปาก ปัญหาสุขภาพช่องปากและความต้องการบริการทันตกรรมตามความคิดเห็นของผู้ตอบ

พฤติกรรมการแปรงฟัน กลุ่มตัวอย่างมากกว่าร้อยละ 95 แปรงฟันตอนตื่นนอน มากกว่าร้อยละ 85 แปรงฟันก่อนนอน โดยเพศหญิงมากกว่าชาย การแปรงฟันหลังอาหารพบน้อยไม่ถึงร้อยละ 10 ทั้งการแปรงหลังอาหารเช้าและกลางวัน (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ช่วงเวลาในการแปรงฟันของวัยรุ่นไทย จำแนกตามเพศและอายุ

ช่วงเวลาแปรงฟัน	ชาย		หญิง	
	15-17 ปี	18-21 ปี	15-17 ปี	18-21 ปี
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
ตื่นนอน	95.9	96.7	97.9	98.5
หลังอาหารเช้า	10.6	7	5.4	5.3
หลังอาหารกลางวัน	4	4.8	2.9	4.1
ก่อนนอน	88.3	85.4	91.9	94.3
ไม่เคยแปรง	0.3	0.3	0.1	0.1

ปัญหาสุขภาพช่องปากของวัยรุ่น ปัญหาที่ระบุมากที่สุดคือฟันผุ (ร้อยละ 23.9-41.3) รองลงมาคือปวดฟัน/เสียวฟัน (ร้อยละ 17.6-25.4) และส่วนที่เกี่ยวข้องกับความสวยงามหรือบุคลิกภาพ (ฟันเหลือง ฟันห่าง มีกลิ่นปาก) ผู้ที่ตอบว่าไม่มีปัญหาในช่องปากร้อยละ 17.4-27.4 โดยผู้ที่ตอบว่าไม่มีปัญหาในช่องปากจะเป็นกลุ่มที่อายุน้อยกว่า (15-17 ปี) และเป็นเพศชายมากกว่าหญิง (ตารางที่ 2)

ตารางที่ 2 ปัญหาสุขภาพช่องปากของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศและอายุ

ปัญหาในช่องปาก	ชาย		หญิง	
	15-17 ปี	18-21 ปี	15-17 ปี	18-21 ปี
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
ฟันผุ	23.9	30.3	36.4	41.3
ปวดฟัน/เสียวฟัน	17.6	21.3	28.6	25.4
เหงือกอักเสบ/มีเลือดออก	9.9	17.9	14.1	17.6
ฟันเหลือง/ฟันดำ/ฟันลาย	29.1	27.5	31.1	30.9
ฟันสึก/บิ่น/แตก	8.3	12.7	8.1	8.3
สูญเสียฟัน/ฟันหลอ	4	6	5.4	5.8
ฟันห่าง/ฟันเก	20.4	16.7	22.5	19.7
มีกลิ่นปาก	14.2	12.9	9.9	10.6
มีแผลในช่องปาก/ลิ้น	9.8	7.8	12.2	11.4
ไม่มีปัญหา	27.4	21.4	16	13.4
อื่นๆ	0.1	1	0.9	1.4

บริการทันตกรรมที่ต้องการ ประมาณครึ่งหนึ่งของกลุ่มตัวอย่างต้องการชุดหินปูน และทำให้ฟันขาว (ร้อยละ 42.7-51.0) จัดฟัน (ร้อยละ 33.4-49.0) ในขณะที่ความต้องการใส่ฟันน้อยที่สุด

ตารางที่ 3 ความต้องการบริการทันตกรรมของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศและอายุ

ความต้องการบริการทันตกรรม	ชาย		หญิง	
	15-17 ปี	18-21 ปี	15-17 ปี	18-21 ปี
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
อุดฟัน	27.7	35.4	36	42.5
ถอนฟัน	9.7	17.3	15.3	18
ชุดหินปูน	45.2	56.3	56.5	64.9
จัดฟัน	45.2	33.4	49	42.8
รักษาโรคเหงือก	6.9	12.5	7.3	9.2
ทำให้ฟันขาว	45.8	42.7	51	50.5
ใส่ฟัน	1.9	3	1.9	3.3
อื่นๆ	1.5	2.8	1.8	2.6

1.2 ร่วมประชุมจัดทำแผนปฏิบัติการ ภายใต้นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนานามัยภาคีสด้านสุขภาพวัยรุ่น ร่วมกับ 4 กระทรวง (พม. ศธ. สธ. และมท.) และร่วมนิเทศงานการดำเนินงานของคลัสเตอร์วัยรุ่นในศูนย์อนามัยที่ 8 อุตรธานี และศูนย์อนามัยที่ 2 พิษณุโลก

1.3 ดำเนินการ กิจกรรม ฟันสะอาด เหงือกแข็งแรง พ.ศ. 2561

มูลนิธิ พอ.สว. ร่วมกับ กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงศึกษาธิการ ได้ดำเนินงานกิจกรรมรณรงค์ “ฟันสะอาด เหงือกแข็งแรง” เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล เนื่องในวันคล้ายวันสวรรคตสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ในวันที่ 18 กรกฎาคม ของทุกปี ณ จังหวัด พอ.สว. 59 จังหวัด โดยกิจกรรมรณรงค์ “ฟันสะอาด เหงือกแข็งแรง” เป็นกิจกรรมที่กระทรวงสาธารณสุข ได้ร่วมคิด ผลิตสื่อ พัฒนากิจกรรม เพื่อให้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ใน 59 จังหวัดพอ.สว.ได้เรียนรู้การแปรงฟันที่ถูกต้อง โดยใช้เม็ดสีย้อมคราบจุลินทรีย์ ในการตรวจสอบความสะอาดหลังการแปรงฟัน

ในปี 2561 กระทรวงสาธารณสุขได้ขอความร่วมมือจากสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดทุกแห่งในการดำเนินกิจกรรมรณรงค์ “ฟันสะอาด เหงือกแข็งแรง” พร้อมกับจังหวัดพอ.สว. เพื่อให้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษา มีความตระหนักและมีความรู้ในการดูแลสุขภาพช่องปากของตนเอง ระหว่างวันที่ 16-20 กรกฎาคม 2561 โดยมูลนิธิพอ.สว.สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมรณรงค์ในจังหวัด พอ.สว. 59 จังหวัด และสำนักทันตสาธารณสุข กรมอนามัย สนับสนุนจังหวัดที่มีได้เป็นจังหวัดพอ.สว. 16 จังหวัด ได้แก่ กำแพงเพชร นครปฐม นนทบุรี นครสวรรค์ ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา พิจิตร ลำปาง ลำพูน ลพบุรี สมุทรสาคร สมุทรสงคราม สมุทรปราการ สุพรรณบุรี สระบุรี และอ่างทอง ผลการดำเนินงานในปี 2561 ตามรายงานผลของ 16 จังหวัด ใน 105 อำเภอ 314 โรงเรียน นักเรียนจำนวน 26,217 คน (ร้อยละ 95.72) พบว่า

ประสิทธิภาพการแปรงฟัน นักเรียนร้อยละ 39.97 แปรงฟันได้สะอาดดี (ไม่ติดสีย้อมคราบจุลินทรีย์) ร้อยละ 36.12 แปรงฟันได้สะอาดปานกลาง (มีฟันติดสี 1-5 ชี) ร้อยละ 23.94 แปรงฟันไม่สะอาด (มีฟันติดสีเกิน 5 ชี)

สภาวะสุขภาพช่องปาก นักเรียนร้อยละ 31.96 มีฟันผุต้องรักษา และร้อยละ 26.10 มีหินน้ำลายหรือเหงือกอักเสบ

งานส่งเสริมทันตสุขภาพวัยทำงาน

1. โครงการเฝ้าระวังพฤติกรรมพึงประสงค์วัยทำงาน

รายงานสรุปสถานการณ์พฤติกรรมสุขภาพที่พึงประสงค์ของกลุ่มวัยทำงานตามตัวชี้วัดกรมอนามัย พบว่าจากการสำรวจประชาชนวัยทำงาน อายุ 15-59 ปี ของ 12 ศูนย์อนามัยและสถาบันพัฒนาสุขภาพเขตเมืองจำนวน 8,235 คน มีพฤติกรรมสุขภาพหลัก 4 ด้าน BMI และสถานการณ์สุขภาพ ดังนี้

พฤติกรรม (ตัวชี้วัด $\geq$ ร้อยละ 30)	ผลงาน (ร้อยละ)
1. กินผัก 5 ทับพีต่อวัน	29.58
2. มีกิจกรรมทางกายจนรู้สึกเหนื่อยกว่าปกติอย่างน้อยวันละ 30 นาที	26.85
3. นอนพักผ่อนอย่างน้อยวันละ 7 ชั่วโมง	88.58
4. แปรงฟันก่อนนอนนาน 2 นาที	48.71

- BMI ผลการสำรวจ BMI ตามเกณฑ์ขององค์การอนามัยโลก พบว่า

BMI ปกติ	ร้อยละ 41.1
ต่ำ	ร้อยละ 19.2
อ้วน	ร้อยละ 31.5
ผอม	ร้อยละ 8.28
- สถานการณ์สุขภาพ พบว่า

ไม่มีโรคประจำตัว	ร้อยละ 61.6	ไม่ระบุว่าไม่มีโรคประจำตัว	ร้อยละ 27.6
ความดันโลหิตสูง	ร้อยละ 3.81	โรคปอดอุดกั้นเรื้อรังหรือถุงลมโป่งพอง	ร้อยละ 2.95
โรคเบาหวาน	ร้อยละ 1.77	ไขมันในเลือดสูง	ร้อยละ 1.52
โรคเมะเร็ง	ร้อยละ 0.17	โรคหัวใจและหลอดเลือด	ร้อยละ 0.35

ปัจจัยแห่งความสำเร็จของการดำเนินโครงการ

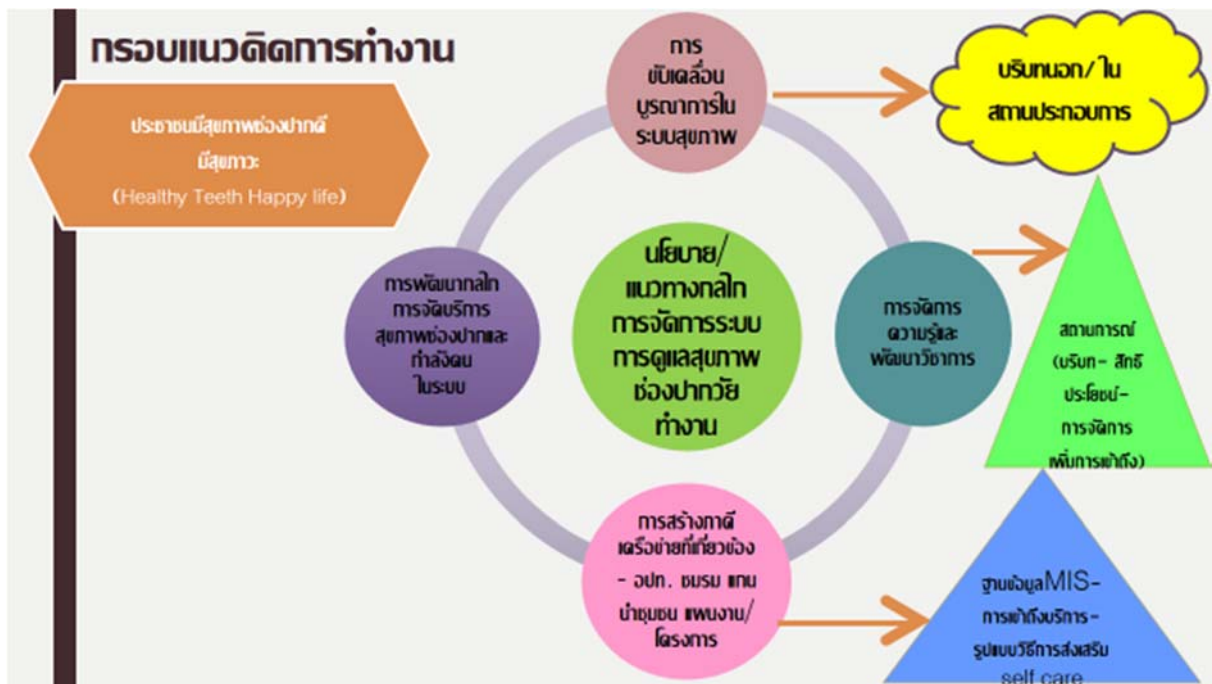
1. ความร่วมมือของศูนย์อนามัยและจังหวัด
2. การผลักดันโครงการของผู้บริหาร
3. การประสานความร่วมมือของหน่วยงานในกรมอนามัย
4. การประชุมติดตามการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
5. การดำเนินงานที่เห็นผลเป็นรูปธรรม
6. การประสานงานของศูนย์อนามัยและจังหวัด

ปัญหาและอุปสรรคของการดำเนินงานที่สำคัญ

1. บุคลากรมีภาระงานมาก จนไม่มีเวลาในการวิเคราะห์และพัฒนางาน
2. งบประมาณถูกนำไปใช้ในการทำงานอื่นหรือกิจกรรมอื่น
3. ขาดการพัฒนาฐานข้อมูลที่เป็นระบบ รวมถึงงานวิจัยเพื่อพัฒนามาตรการในการแก้ไขปัญหา

2. โครงการพัฒนาเครื่องมือในการประเมินความรอบรู้ด้านสุขภาพช่องปากในกลุ่มวัยทำงานในสถานประกอบการ (งบประมาณจากมูลนิธิทันตสาธารณสุข)

ผลการดำเนินงานแผนงานพัฒนาระบบการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากวัยทำงานเพื่อเข้าสู่ผู้สูงวัยที่มีคุณภาพ “ผู้ใหญ่ฟันดี ครอบครัวสุขภาพดี สังคมมีสุขภาวะ” โดยดำเนินการในกลุ่มวัยทำงานที่ทำงานในและนอกสถานประกอบการ

ผลการดำเนินงานที่ต่อเนื่องจากปีที่ผ่านมาสรุปในการดำเนินงานใน 4 จังหวัดที่ดำเนินโครงการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากในสถานประกอบการต้นแบบ ได้แก่ จังหวัดสระบุรี จังหวัดระยอง จังหวัดสมุทรปราการ และจังหวัดชลบุรี มีโรงงานที่เข้าร่วมโครงการทั้งสิ้น 22 โรงงาน โดยมีกิจกรรมที่เกี่ยวข้องในขั้นตอนต่างๆของการดำเนินงาน ได้แก่

ขั้นตอน	กิจกรรม
การพัฒนาเครื่องมือ	○ แบบประเมินสภาวะทันตสุขภาพ และแบบประเมินพฤติกรรมสุขภาพช่องปากด้วยตนเอง ○ แบบประเมินความพึงพอใจ ○ แบบตรวจสอบสภาวะสุขภาพช่องปาก โดยทันตบุคลากร
จัดวางแผนกิจกรรม และดำเนินการตามแผน	แผนกิจกรรมการส่งเสริมสุขภาพช่องปากกลุ่มวัยทำงานในสถานประกอบการ ประกอบด้วยกิจกรรม ○ การตรวจสอบสภาวะสุขภาพช่องปาก ○ การสอบถามพฤติกรรมทันตสุขภาพ ○ บันทึกและวิเคราะห์ข้อมูลสภาวะสุขภาพช่องปาก และพฤติกรรมทันตสุขภาพ ○ ให้ความรู้ทันตสุขภาพศึกษา ○ ย้อมสีฟัน ฝึกปฏิบัติการแปรงฟันที่ถูกต้องวิธี การใช้เครื่องมือช่วยทำความสะอาดฟันเพิ่มเติม เช่น ไหมขัดฟัน แปรงซอกฟัน ○ กิจกรรมเสริม เช่น ถาม – ตอบ เรื่อง สุขภาพช่องปาก

ขั้นตอน	กิจกรรม
	○ จัดนิทรรศการทันตสุขภาพ เช่น โปสเตอร์ความรู้เรื่องสุขภาพช่องปาก โปสเตอร์ความรู้เป็นภาษาต่างชาติตามบริบทของสถานประกอบการนั้นๆ
การจัดกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพ และอนามัยสิ่งแวดล้อมเพิ่มเติม	○ ส่งเสริม สนับสนุน ให้สถานประกอบการมีการจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อการส่งเสริมสุขภาพช่องปาก เช่น การรณรงค์ไม่กินหวานในโรงอาหาร ด้วยการงด หรือ ลด เครื่องดื่มที่มีน้ำตาลสูง ตั้งแสดงป้ายเตือน ลดปริมาณการปรุงน้ำตาลในอาหาร ส่งเสริมการกินน้ำเปล่า ○ เจ้าหน้าที่ฝ่ายบุคคล หรือ พยาบาลประจำสถานประกอบการให้ความรู้เรื่อง สุขภาพช่องปาก ○ ประชาสัมพันธ์ให้พนักงานกลุ่มวัยทำงาน รู้เท่าทันสิทธิประกันตน เรื่อง การรักษาทางทันตกรรม และไปรับการรักษา ○ สื่อสารให้ความรู้ เรื่อง สุขภาพช่องปาก เช่น โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ กลุ่มไลน์ความรู้เรื่องสุขภาพช่องปาก Morning talk
การวิเคราะห์ความเสี่ยง	คืนข้อมูลสุขภาพช่องปากแก่พนักงาน และวิเคราะห์ความเสี่ยงร่วมกัน ระหว่างทันตบุคลากร และพนักงาน
การจัดบริการรองรับ	- ให้ความรู้การส่งเสริมสุขภาพช่องปาก - จัดบริการรักษาทางทันตกรรม ตามบริบทของพื้นที่
การประเมินและติดตาม	กำหนดวิธีการติดตาม และระยะเวลาร่วมกัน
การปรับปรุง	จากการประเมินและติดตาม นำมาปรับปรุงพฤติกรรมที่ต้องการปรับต่อไป

การถอดบทเรียนการดำเนินพบว่ากลไก/ปัจจัยสำคัญของความสำเร็จ (key success factor)

- ผู้บริหาร สถานประกอบการเห็นความสำคัญและให้การสนับสนุน
- ทีม HR หรือผู้รับผิดชอบโครงการ ให้ความร่วมมือและการประสาน
- หัวหน้าสายงานการผลิตแต่ละฝ่ายเข้าใจและร่วมบริหารจัดการกับทีม HR หรือผู้รับผิดชอบโครงการ
- พนักงานที่สำคัญ สนใจสุขภาพและให้ความร่วมมือ
- สสจ. (ทีมทันตสุขภาพ) ในเชิงการกำหนดนโยบายดำเนินงานและร่วมวางแผนดำเนินกิจกรรม
- หัวหน้าฝ่ายทันตกรรมในแต่ละหน่วยบริการ
- หัวหน้า รพ.สต.ที่สนใจและให้ความสำคัญ ร่วมมือในการทำงาน
- พยาบาลอาสาสมัคร/เจ้าหน้าที่อาสาสมัครและความปลอดภัยในสถานประกอบการมีส่วนร่วม
- การสื่อสารและการตลาดเพื่อสังคม

ในการดำเนินงานกลุ่มนอกสถานประกอบการ มีการบูรณาการเพื่อกำหนดประเด็นทันตสุขภาพในระบบงานต่างๆ จากการสังเคราะห์การดำเนินงานพัฒนาระบบบริการสุขภาพช่องปากวัยทำงานของพื้นที่เป้าหมาย สามารถกำหนดมาตรฐานการดำเนินงานทันตสุขภาพในกลุ่มวัยทำงานได้ 7 มาตรฐาน ดังนี้

- มาตรฐานที่ 1 สร้างนโยบาย/แผนการดูแลสุขภาพช่องปากในกลุ่มวัยทำงาน โดยใช้โครงสร้างการบูรณาการทุกระดับ
- มาตรฐานที่ 2 พัฒนารูปแบบการทำงานในชุมชน เพื่อให้เกิดการดูแลสุขภาพช่องปากในกลุ่มวัยทำงานภายใต้ ความร่วมมือของเครือข่ายชุมชนด้านสุขภาพ (อสม. เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ทันตบุคลากร แกนนำชุมชน ทีมสหวิชาชีพ หมอครอบครัว)
- มาตรฐานที่ 3 มีการจัดกลุ่มเป้าหมายวัยทำงานตามภาวะความเสี่ยงและลำดับความสำคัญ เพื่อดูแลสุขภาพช่องปากอย่างเฉพาะเจาะจง
- มาตรฐานที่ 4 พัฒนาระบบบริการสุขภาพช่องปากวัยทำงาน ทั้งในสถานบริการทุกระดับและชุมชน (ส่งเสริม ป้องกัน รักษา ฟันฟู และระบบส่งต่อ)
- มาตรฐานที่ 5 พัฒนาระบบให้ประชาชนกลุ่มวัยทำงานเข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคในช่องปาก ระดับปฐมภูมิ และบูรณาการร่วมกับทีมสหวิชาชีพใน PCC
- มาตรฐานที่ 6 สร้างเสริมสิ่งแวดล้อมทางกายภาพและสังคม โดยสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ เพื่อเอื้อให้ประชาชนกลุ่มวัยทำงานมีศักยภาพในการดูแลสุขภาพช่องปากของตนเอง และครอบครัว
- มาตรฐานที่ 7 พัฒนาระบบติดตาม/ประเมินผลสุขภาพของกลุ่มเป้าหมาย

ผลลัพธ์การดำเนินงาน

1. กลุ่มเป้าหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 มีการทำความสะอาดช่องปาก การบริโภคอาหารที่ถูกต้อง เข้าถึงบริการตามความจำเป็นมีความรู้เพียงพอต่อการดูแลสุขภาพช่องปากกลุ่มวัยอื่นๆ
2. อัตราการเข้าถึงบริการส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคทางทันตกรรมของกลุ่มวัยทำงานที่เป็นเป้าหมาย ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50
3. มีนโยบายในระดับพื้นที่ที่เกื้อหนุนให้มีการเข้าถึงบริการครอบคลุมตามสิทธิประโยชน์ เช่น พรหมพิรามโมเดล คัดกรองตา ไต เท้า ฟัน สัญจร โดยใช้นวัตกรรม “สื่อบอกสุขภาพช่องปาก”
4. มีผลงานวิชาการที่เกี่ยวข้องจากพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ เช่น
 - งานวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างสภาวะทันตสุขภาพ และคุณภาพชีวิตในมิติสุขภาพช่องปากของพนักงานในโรงงานอุตสาหกรรม ในอำเภอพระสมุทรเจดีย์ จังหวัดสมุทรปราการ
 - ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะพื้นฐานทางสังคมประชากร พฤติกรรมที่เกี่ยวข้อง และสภาวะสุขภาพช่องปากของวัยทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม จังหวัดสระบุรี
 - งานวิจัยเรื่องแผนพัฒนาระบบบริการทันตกรรมในกลุ่มผู้ป่วยเบาหวานวัยทำงาน อ.พรหมพิราม จ.พิษณุโลก ปี 2560-2561

- การจัดงานบุญปลอดน้ำอัดลม กรณีศึกษา อำเภอน้ำพอง จ.ขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบ บทบาทของภาคีเครือข่าย ความคิดเห็นของประชาชน และภาคีที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ต่อการจัดการ “งานบุญปลอดน้ำอัดลม” กรณีศึกษา อำเภอน้ำพอง ปี 2558-2561
- การมีส่วนร่วมของชุมชนในการพัฒนารูปแบบการสร้างเสริมสุขภาพช่องปากกลุ่มวัยทำงาน (นอกสถานประกอบการ) : กรณีศึกษา อ.สระใคร จ.หนองคาย ปี 2559-2561 โดยใช้กระบวนการศึกษาวิจัยและพัฒนากระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน ภายใต้แนวคิดงานวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม PAR (Participatory Action Research) Plan – Action – Observe – Reflection

5. การบูรณาการงานสร้างเสริมสุขภาพช่องปากในโครงการปลอดโรค ปลอดภัย ใจเป็นสุข ของกรมควบคุมโรค กระทรวงสาธารณสุข โดยเพิ่มเกณฑ์การประเมินสถานประกอบการในแนวทางการดำเนินงานสถานประกอบการปลอดโรค ปลอดภัย ใจเป็นสุข ฉบับปีงบประมาณ 2561

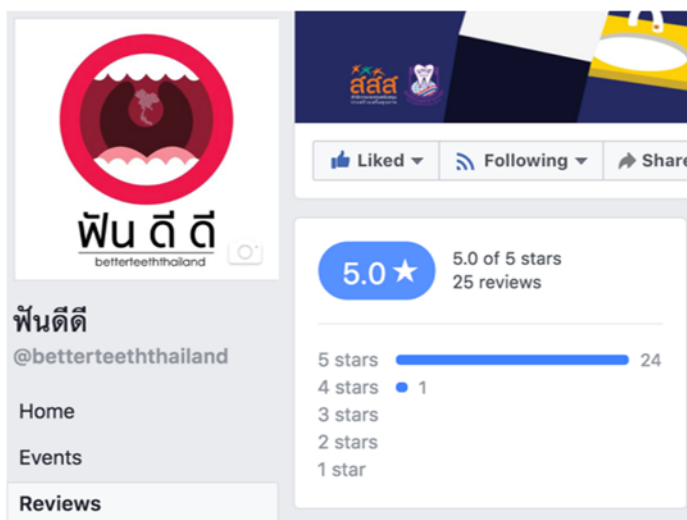
6. มีการขยายพื้นที่เป้าหมายไปสู่พื้นที่อื่นๆ ที่สนใจ

7. มีสื่อให้ความรู้ที่เกี่ยวข้องกับการดูแลสุขภาพช่องปาก แบ่งออกเป็น 3 ช่องทาง ได้แก่ เว็บไซต์ (website) เฟซบุ๊กแฟนเพจ (Facebook Fan Page) และทวิตเตอร์ (Twitter) โดยใช้ชื่อว่า ฟันดีดี (betterteeththailand)

8. มีการพัฒนา Mobile Application “Fun D” เพื่อการส่งเสริมทันตสุขภาพแบบองค์รวมในประชาชนทั่วไป เป็นการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีแอปพลิเคชันที่สามารถเข้าถึงได้สะดวกและรวดเร็ว เหมาะกับประชาชนกลุ่มวัยทำงาน

เฟซบุ๊กแฟนเพจ (Facebook Fan Page)

Mobile Application “Fun D”

งานเฝ้าระวังปัจจัยเสี่ยงและผลิตภัณฑ์อันตราย

1. การเฝ้าระวังฟลูออไรด์

ปีงบประมาณ 2561 มีจังหวัดจัดส่งน้ำบริโภคตรวจปริมาณฟลูออไรด์ จำนวน 16 จังหวัด ได้แก่ กระบี่ ชอนแก่น ชลบุรี ชุมพร ตรัง นครปฐม พังงา พัทลุง ยะลา ลำปาง สงขลา สุราษฎร์ธานี พระนครศรีอยุธยา ปัตตานี และสระแก้ว จำนวน 4,200 ตัวอย่าง และกลุ่มพัฒนาทันตสุขภาพวัยรุ่นและปัจจัยเสี่ยง ได้จัดทำแผนที่ฟลูออไรด์ของจังหวัดในพื้นที่เสี่ยง แสดงไว้ใน เว็บไซต์ ของสำนักทันตสาธารณสุข หรือที่ QR code

2. โครงการเฝ้าระวังคุณภาพแปรงสีฟัน

ผลการสำรวจคุณภาพแปรงสีฟันเด็กในประเทศไทย 2561 พบแปรงสีฟันสำหรับเด็กวางจำหน่าย ทั้งหมด 38 ยี่ห้อ 77 รุ่น เป็นแปรงจากห้างสรรพสินค้า 14 ยี่ห้อ 49 รุ่น จากตลาดนัด/ร้านค้าปลีก 24 ยี่ห้อ 28 รุ่น ขนแปรงเป็นชนิดแข็ง ร้อยละ 2.60 ขนแปรงแข็งปานกลาง ร้อยละ 32.46 และขนแปรงนุ่ม ร้อยละ 64.94 ลักษณะปลายขนแปรงสีฟันผ่านมาตรฐาน ร้อยละ 87.01 เป็นขนแปรงสีฟันที่ได้รับการมนปลายร้อยละ 28.57 และเป็นชนิดปลายเรียวแหลม/เรียวแหลมสลับตัดร้อยละ 58.44 แปรงสีฟันสำหรับเด็กร้อยละ 5.19 มีแรงยึดกระดูกขนแปรงต่ำกว่า มาตรฐาน ผลการตรวจฉลากแปรงสีฟัน พบแปรงสีฟันเด็กมีฉลากไม่ผ่าน ประกาศคณะกรรมการว่าด้วยฉลากแปรงสีฟัน ของ สคบ. ร้อยละ 38.96 โดยระบุฉลากไม่ครบถ้วนร้อยละ 14.29 ไม่ระบุอายุเด็กบนฉลากร้อยละ 25.97 และฉลากเป็นภาษาต่างประเทศร้อยละ 24.68 แปรงสีฟันสำหรับเด็ก ในพ.ศ.2561 มีคุณภาพผ่านมาตรฐาน แปรงสีฟันกรมอนามัย จำนวน 42 รุ่น คิดเป็นร้อยละ 54.55 แปรงสีฟันเด็ก จากห้างสรรพสินค้าผ่านมาตรฐาน ร้อยละ 75.51 และแปรงจากตลาดนัด/ร้านค้าปลีก ผ่านมาตรฐานร้อยละ 17.86

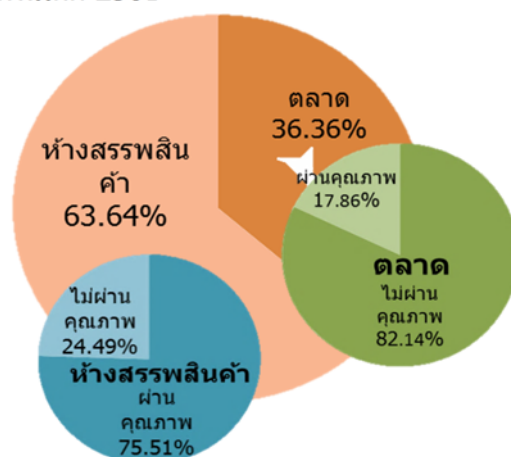
บทคัดย่องานวิจัย

รายชื่อแปรงสีฟันเด็กที่ผ่านมาตรฐาน

ผลการสำรวจคุณภาพแปรงสีฟันเด็ก 2561

3. โครงการรับรองคุณภาพแปรงสีฟัน “แปรงสีฟันติดดาว” ใน พ.ศ. 2561 แปรงสีฟันได้รับการรับรองคุณภาพแปรงสีฟันติดดาว 19 รุ่น ได้แก่ เบอร์แมนแอคทีฟ หัวแปรงขนาดมาตรฐาน 2 รุ่น, Denta 1 รุ่น, เบอร์แมนแอคทีฟ หัวแปรงขนาดใหญ่ 2 รุ่น, ปาล์มเมต รุ่นโปรซอฟ 2 รุ่น, เอมคลาสสิก 2 รุ่น, โคโดโม (KODOMO) รุ่นโปรเฟสชั่นแนล 4 รุ่น และ แปรงสีฟันเบอร์แมน รีซัลท์ หัวแปรงขนาดเล็ก 5 รุ่น แปรงสีฟันติดดาวสามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้ที่เว็บไซต์ สำนักทันตสาธารณสุข

การสื่อสารสาธารณะ

1. งานสื่อสารประชาสัมพันธ์เพื่อสนับสนุนหน่วยงานภายในและภายนอกสำนักทันตสาธารณสุข

1.1 หน่วยงานภายนอกสำนักทันตสาธารณสุข

กรมอนามัย

- บูธการดูแลสุขภาพช่องปาก งานมหิดล Health care ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์
- บูธการเลือกแปรงสีฟันงาน 100 ปีกระทรวงสาธารณสุข ณ อิมแพ็ค เมืองทองธานี

กรมควบคุมโรค

- บูธเรื่องมะเร็งช่องปาก ในงานรณรงค์ลดบุหรี่โลกวันที่ 31 พฤษภาคม 2561

การประชุมทันตแพทย์สมาคม

- บูธรณรงค์ทันตแพทย์ช่วยเลิกบุหรี่

1.2 หน่วยงานภายในสำนักทันตสาธารณสุข

- การประชุมวิชาการทันตสาธารณสุขครั้งที่ 5 ณ โรงแรมมารวย การ์เด้น ร่วมกับกลุ่มบริหารยุทธศาสตร์ ระหว่างวันที่ 8-10 สิงหาคม 2561 มีผู้เข้าประชุม 300 คน มีการบรรยายพิเศษเสวนาและนำเสนอผลงานวิชาการ มีผู้นำเสนอผลงานด้วยวาจา 24 เรื่อง นำเสนอด้วยโปสเตอร์ จำนวน 18 เรื่อง เนื้อหาของการบรรยายและการนำเสนอผลงานอยู่ในเว็บไซต์สำนักทันตสาธารณสุข

- รณรงค์วันทันตสาธารณสุขแห่งชาติ กิจกรรมประกอบด้วย การจัดบริการทันตสาธารณสุขในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐแก่ประชาชนโดยไม่คิดค่าบริการเพื่อถวายเป็นพระราชกุศล จัณิทรศการรำลึกถึงพระมหากษัตริย์คุณและเทิดพระเกียรติสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี การรณรงค์ประชาสัมพันธ์ และสื่อสารด้านสุขภาพให้ประชาชนมีความรอบรู้ด้านสุขภาพพร้อมกับภาคีเครือข่าย เพื่อให้ประชาชนผู้มาร่วมงานสามารถดูแลสุขภาพตนเอง ครอบครัว และชุมชนได้ มอบเกียรติบัตรแก่ “10 ยอดฟันดี วัย 80 และ 90 ปี” บุคคลต้นแบบการดูแลสุขภาพช่องปากอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต และผู้สนับสนุนการดำเนินงานทันตสาธารณสุขของประเทศ มีผู้เข้าร่วมงานที่ลานจอดรถ กรมอนามัย ประมาณ 400 คน
- บูธ “นวัตกรรมป้าย 3 สี” ในการประชุม ณ โรงแรมเอเชีย แอร์พอร์ท
- การถ่ายภาพงานพัฒนาทันตสุขภาพเด็กในศูนย์เด็กเล็ก 4 ภาค

2. งานสื่อสารประชาสัมพันธ์การดูแลสุขภาพช่องปาก

- การดูแลสุขภาพช่องปาก งานมหิดล Health care ณ ศูนย์ประชุมแห่งชาติสิริกิติ์
- บูธการเลือกแปรงสีฟันงาน 100 ปีกระทรวงสาธารณสุข ณ อิมแพ็ค เมืองทองธานี
- บูธการเลือกแปรงสีฟัน และสถานการณ์แปรงสีฟันสำหรับเด็ก พ.ศ.2561
- รายการโทรทัศน์การแปรงฟัน
- ผลิตสื่อภาพพลิก “วิธีการแปรงฟัน” สำหรับโครงการฟันสะอาด เหงือกแข็งแรง
- โมเดลสอนการแปรงฟัน

3. การสื่อสารประชาสัมพันธ์เรื่องจัดฟันแฟชั่น

- การพัฒนาเนื้อหา (เขียนข่าว) เรื่องการจัดฟันแฟชั่นเพื่อการสื่อสารสาธารณะ
- รายการวิทยุ “เล่าสู่กันฟัง”
- เรื่อง “เตือนจัดฟันแฟชั่นอันตรายเสี่ยงติดเชื้อ” วันที่ 2 สิงหาคม 2561 เวลา 15.15-15.30 น.
- หนังสือพิมพ์มติชน วันที่ 10 พฤษภาคม 2561 เรื่อง “อย่าเสี่ยง! จัดฟันแฟชั่น” คอลัมน์ส่องโลกไซสุขภาพ
- infographic “อันตรายจากการจัดฟันแฟชั่น” เว็บไซต์สำนักทันตสาธารณสุข
- วิทยากร บรรยาย “การจัดฟันแฟชั่น” ในการประชุมงานสื่อสารสาธารณะ กรมอนามัย วันที่ 11 กรกฎาคม 2561
- ประสานความร่วมมือกับทันตแพทยสภาในการสื่อสารรณรงค์เรื่องการจัดฟันแฟชั่น

4. การสื่อสารประชาสัมพันธ์เรื่องจัดฟันแฟชั่นมะเร็งช่องปาก

- การพัฒนาเนื้อหา (เขียนข่าว) เรื่อง มะเร็งช่องปาก เพื่อการสื่อสารสาธารณะ
- รายการโทรทัศน์ วันที่ 4 กรกฎาคม 2561

- รายการวิทยุ “ชั่วโมงสุขภาพ” ทางคลื่น AM 837 kHz เรื่อง “เตือน 4 สัญญาณมะเร็งช่องปาก” วันที่ 27 มิถุนายน 2561 เวลา 10.10-10.40 น
- บุชเรื่องมะเร็งช่องปาก ในงานรณรงค์ลดบุหรี่โลกวันที่ 31 พฤษภาคม 2561 ร่วมกับกรมควบคุมโรคที่เซ็นทรัลเวิลด์
- วิทยากร เรื่องมะเร็งช่องปากและการเลิกบุหรี่ คณะทันตแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย วันที่ 3 สิงหาคม 2561
- สคริปต์รายการโทรทัศน์ “การเคี้ยวหมากกับมะเร็งช่องปาก”
- จัดพิมพ์คู่มือ การคัดกรองมะเร็งช่องปากสำหรับทันตบุคลากร
- จัดพิมพ์คู่มือ การคัดกรองรอยโรคในช่องปากสำหรับประชาชน
- จัดพิมพ์คู่มือการช่วยผู้ป่วยให้เลิกบุหรี่ด้วยเทคนิค 3A5A

5. การสื่อสารประชาสัมพันธ์เรื่องปัจจัยเสี่ยงด้านทันตสุขภาพ

จัดทำคลิปวิดีโอ “ฟันสะอาด เหงือกแข็งแรง”, คู่มือการแปรงฟัน “ฟันสะอาด เหงือกแข็งแรง” และ infographic เรื่อง ปากเหม็นรู้ตัวมั๊ย, สิ่งที่ต้องรู้ เมื่อเปลี่ยน “แปรงสีฟัน”, ดูแลฟันแท้ซี่แรก, ดูแลตัวเองแบบคนวัยทีนมีคุณภาพ, ช่องปากเป็นช่องทางที่เชื้อโรคหลายชนิดเข้าสู่ร่างกายได้, 8 ข้อเพื่อฟันดี

งานขับเคลื่อนงานส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อมโดยใช้กลไกคณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ (พชอ.)

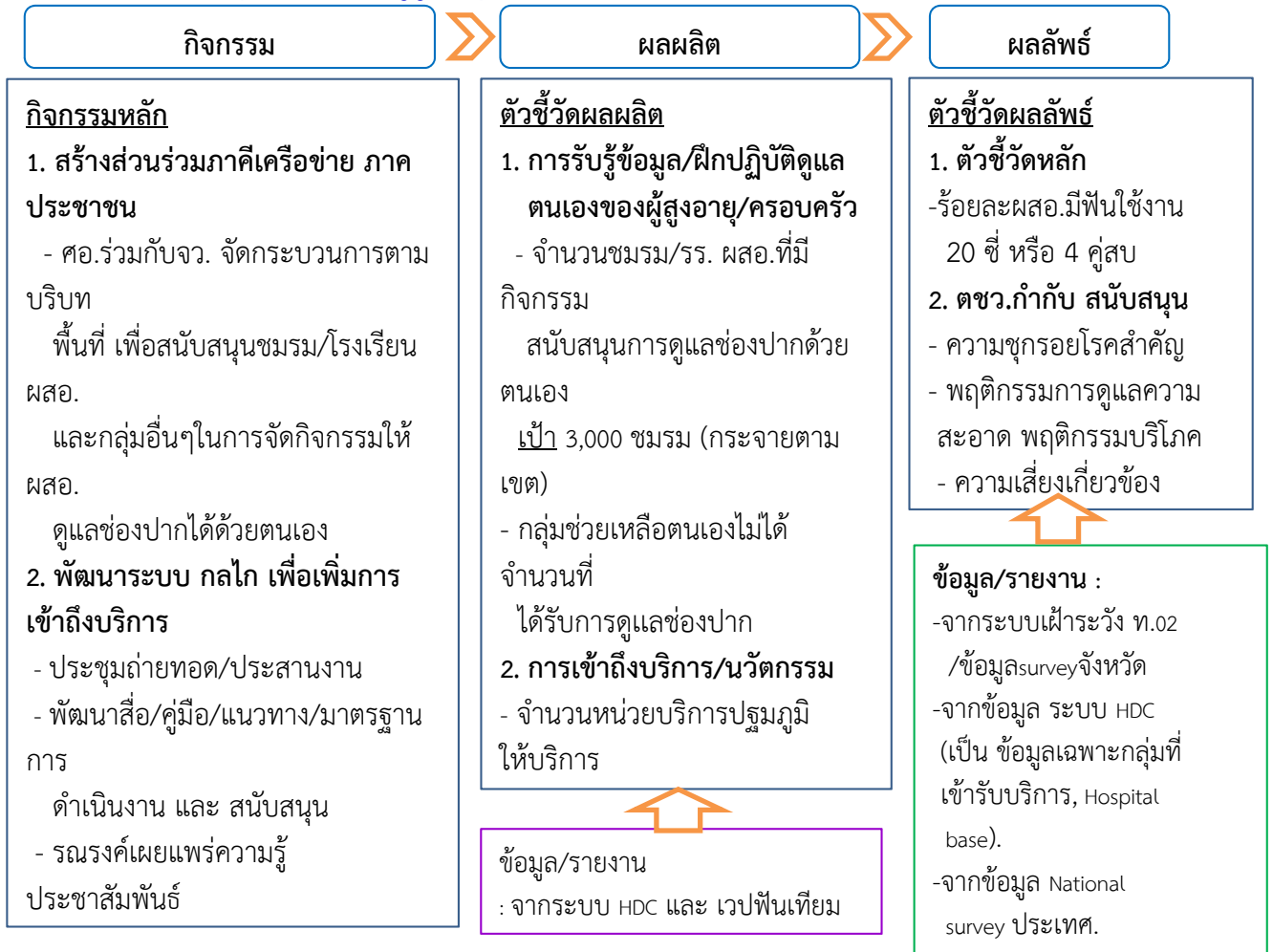
เริ่มงานในปี 2560 ขับเคลื่อนงานตำบลบูรณาการส่งเสริมสุขภาพ 5 กลุ่มวัยและอนามัยสิ่งแวดล้อม เพื่อค้นหาตำบลต้นแบบที่ทำงานแบบบูรณาการและทำงานแบบการมีส่วนร่วมของภาคส่วนต่างๆ ในปี 2561 ศึกษาและถอดบทเรียนตำบลต้นแบบจำนวน 200 ตำบล วิจัยและนวัตกรรมบูรณาการพื้นที่ พชอ. นำร่องและพัฒนาหลักสูตรพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติหน้าที่เลขานุการคณะกรรมการ พชอ. ในศูนย์อนามัยที่ 10 อุบลราชธานี, ศูนย์อนามัยที่ 12 ยะลา และศูนย์อนามัยที่ 6 ชลบุรี

ผลการดำเนินงานทันตสาธารณสุข ปีงบประมาณ 2561
กลุ่มพัฒนาทันตสุขภาพวัยทำงานและผู้สูงอายุ

ผลงานการดำเนินงานโครงการสำคัญกลุ่มผู้สูงอายุ ปีงบประมาณ 2561

ภายใต้แผนงานทันตสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุประเทศไทย พ.ศ. 2558-2565 ปี 2561

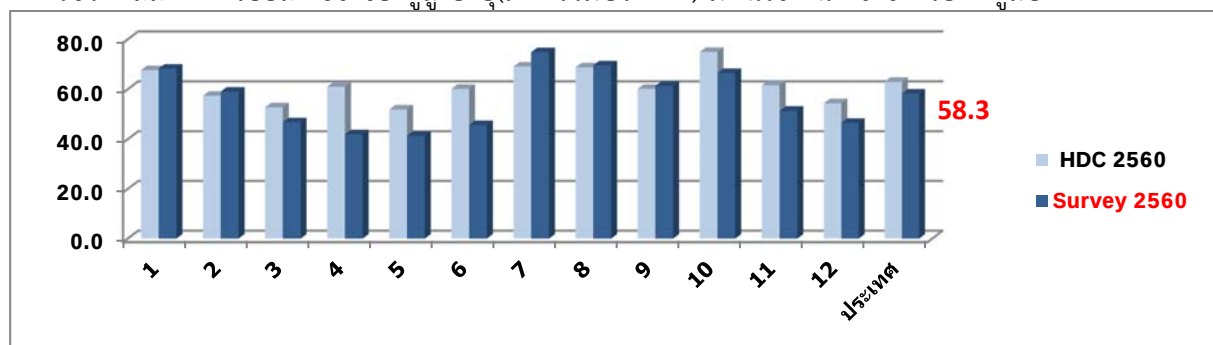
การดำเนินงานทันตสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ และการกำหนดตัวชี้วัด ปีงบประมาณ 2561

ผลการดำเนินงานทันตสุขภาพสำหรับผู้สูงอายุ ปีงบประมาณ 2561 โดยสรุปดังนี้

1. ผลลัพธ์ การดำเนินงาน

ตัวชี้วัดผลลัพธ์ : ร้อยละ 60 ของผู้สูงอายุ(ภาพรวมประเทศ) มีฟันใช้งาน 20 ซี่ หรือ 4 คู่สบ

2. ผลผลิต การดำเนินงาน

ตัวชี้วัดผลผลิต :

ตัวชี้วัดผลผลิต	เป้าหมาย	ผลผลิตปี 2561
1. ผู้สูงอายุทั่วประเทศ ได้รับการส่งเสริม ป้องกัน ทันตสุขภาพ	3,500,000 คน	3,420,094
2. ผู้สูงอายุทั่วประเทศ ได้รับการใส่ฟันเทียม	40,000 ราย	43,599
3. หน่วยปฐมภูมิ ให้บริการสส.ป้องกันในผู้สูงอายุ	5,000 แห่ง	5,815
4. ชมรมมีกิจกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากตนเอง	3,000 ชมรม	4,373
5. มีรูปแบบ/แนวทาง/นวัตกรรมเพื่อการดูแลสุขภาพช่องปาก ในประเด็นสำคัญ ในจังหวัดต้นแบบ (ข้อมูลเชิงคุณภาพ จากการถอดบทเรียน)	3 ประเด็น ทุกเขตสุขภาพ	3 ประเด็น 35จังหวัดนำร่อง

3. ผลการดำเนินงาน : กิจกรรมดำเนินการ

กิจกรรมหลัก	กิจกรรมโดยส่วนกลาง	กิจกรรมโดยศูนย์อนามัย/ พื้นที่
1 สร้างความเข้มแข็งและการมีส่วนร่วมของภาคประชาชน ในการดูแลตนเอง	บูรณาการกิจกรรมส่งเสริมป้องกันโรคในช่องปาก ในมาตรฐานการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ ในพื้นที่ต้นแบบตำบลดูแลสุขภาพผู้สูงอายุระยะยาว (Long Term Care)	1..การประชุมชี้แจง/ประสานแผนการทำงานร่วมกับพื้นที่ 2. การอบรมพัฒนาศักยภาพแกนนำภาคประชาชนให้สามารถดูแล/แนะนำการดูแลช่องปากผสอ. ด้วยตนเอง และเชื่อมต่อบุคลากร/หน่วยปฐมภูมิ 3.การจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ เพื่อขยายเครือข่ายการจัดกิจกรรมในพื้นที่
2 พัฒนาระบบ กลไก เพื่อเพิ่มการเข้าถึงบริการส่งเสริมป้องกันรักษา ฟันฟู รวมทั้งการส่งต่อ	1. ประชุมชี้แจงแนวทางการดำเนินงานปีงบประมาณ 2561 ร่วมกับศอ./จว. 2. รณรงค์สร้างกระแส เผยแพร่ ปชสพ. - ผ่านสื่อสาธารณะ -ประกวด “10 ยอดฟันดี วัย80 และ90 ปี” ระดับประเทศและถอดบทเรียนการดูแลสุขภาพช่องปากเพื่อการเป็นผู้สูงอายุสุขภาพช่องปากดี 19-20 ตุลาคม 2560 3. พัฒนาหลักสูตร/ศักยภาพบุคลากร เครือข่าย 3.1.จัดอบรม 3วัน สำหรับทันตแพทย์ (29พย.-1ธค.2560) ทันตภิบาล และบุคลากรเกี่ยวข้อง(17-18 มค. 2561) 3.2.ประสานการอบรมระยะสั้นหลักสูตร4เดือน สำหรับทันตแพทย์e-learning (ด้านทันตกรรมผู้สูงอายุ ปริทันต ทก.ประดิษฐ์ บุรณะชากรกรไกรไบหน้า เวชศาสตร์ช่องปาก) 3.3. ประสานการศึกษาต่อเนื่องระดับ ป.โท 2 ปี ระบบ e-learning - สำหรับทันตแพทย์ หลักสูตรทก.ผู้สูงอายุ เวชศาสตร์ช่องปาก ปริทันตวิทยา - สำหรับ ทันตภิบาล หลักสูตรทก.ผู้สูงอายุ 4. พัฒนา สนับสนุน เอกสาร คู่มือ สื่อ สิ่งพิมพ์ - เรื่องมะเร็งช่องปาก /หลักสูตรอบรม	1. จัดระบบการให้บริการในพื้นที่ เพื่อเพิ่มการเข้าถึง(โดยเฉพาะ งานส่งเสริม ป้องกัน ในหน่วยบริการปฐมภูมิ) 2. รณรงค์สร้างกระแส เผยแพร่ ปชสพ. - ผ่านสื่อสาธารณะ -ประกวด “10 ยอดฟันดี วัย80 และ90 ปี” ระดับพื้นที่ 3. การอบรมพัฒนาศักยภาพบุคลากร และภาคีเครือข่าย 4. ติดตาม สนับสนุนการดำเนินงานในพื้นที่

กิจกรรมหลัก	กิจกรรมโดยส่วนกลาง	กิจกรรมโดยศูนย์อนามัย/ พื้นที่
	5. รวบรวมข้อมูล ติดตาม กำกับ สรุปความก้าวหน้า ในการดำเนินงานตามเป้าหมาย 6. ประชุมวิชาการทันตสาธารณสุขแห่งชาติครั้งที่5 “Good Teeth for Better life” เพื่อเตรียมความพร้อมสู่การเป็น ผสอ.สุขภาพฟันดี 8-10 สิงหาคม61	
3 การพัฒนานวัตกรรมบริการเชิงระบบ แบบครบวงจร	1. พัฒนานวัตกรรมเชิงระบบ ประเด็น สุขภาพช่องปากที่สัมพันธ์กับโรคเรื้อรัง 1.1 ประชุมกำหนดแนวทางดำเนินงานสร้างเสริมสุขภาพช่องปากผสอ.โรคเรื้อรัง 20 ธค.60 1.2 ประชุมทำแผนร่วมกับ 35 จว.นำร่องเพื่อพัฒนานวัตกรรม 8-9กุมภาพันธ์61 1.3 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถอดบทเรียนนวัตกรรมบริการ/นวัตกรรมเชิงระบบ 4-6 มิ.ย.2561 1.4 การจัดทำแนวทาง กำหนดบทบาทค่ากลาง การดูแลช่องปากผสอ.โรคเรื้อรัง 23-24 กค.61 2. ติดตาม เยี่ยมเสริมพลังในพื้นที่ โดยสำนักทันตและศูนย์อนามัยเขต 3. พัฒนานวัตกรรมบริการ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการ เช่น - อบรมการทำฟันเทียมด้วยvisit ที่สั้นลง 1 ครั้ง (มูลนิธิทันตนวัตกรรม) - พัฒนาการรักษาปริทันต์ visit สั้นลง (มูลนิธิทันตนวัตกรรม)	1. พัฒนานวัตกรรมเชิงระบบ/ผลิตภัณฑ์ โดยพื้นที่ ตย.เช่น - นวัตกรรมใส่ฟันเทียมเชิงรุก(denture delivery) - นวัตกรรมการใช้applicationในมือถือ เพื่อตรวจคัดกรองรอยโรคมะเร็ง ประเมินส่งต่อ(จากภาคประชาชน เชื่อมต่อหน่วยบริการ แบบครบวงจร) พัฒนาและติดตามประเมินผลในพื้นที่จว. เชียงราย/พะเยา (โดย ศูนย์ทันตฯระหว่างประเทศ เชียงใหม่) 2. พัฒนานวัตกรรมผลิตภัณฑ์ เช่น - เพลงน้อย สื่อสารความรู้ สื่อการสอนจากวัสดุพื้นบ้าน ด้ามแปรงสีฟันสำหรับผู้สูงอายุ ที่จับไม่ถนัด สีย้อมฟันจากธรรมชาติ เป็นต้น

1. โครงการจัดทำวิทยาสารทันตสาธารณสุข ปีงบประมาณ 2561

ด้านการพิมพ์วิทยาสาร มีการจัดพิมพ์ 2 ฉบับ

- ปีที่ 22 ฉบับที่ 2 กรกฎาคม-ธันวาคม 2560 มีบทความและนิพนธ์ต้นฉบับรวม 6 เรื่อง
 - (บทความปริทัศน์) นโยบายการดูแลสุขภาพและสุขภาพช่องปากคนพิการ
 - (บทนิพนธ์ต้นฉบับ) ต้นทุนประสิทธิผลของซิลเวอร์ไดออกไซด์ฟลูออไรด์ในการหยุดยั้งฟันน้ำนมผุในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย
 - (บทนิพนธ์ต้นฉบับ) บริการจัดฟันแฟชั่นในมุมมองนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในภาคเหนือ
 - (บทนิพนธ์ต้นฉบับ) ความสัมพันธ์ระหว่างสุขภาพช่องปากกับโรคไตเรื้อรัง อำเภอคลองลาน จังหวัดกำแพงเพชร
 - (บทนิพนธ์ต้นฉบับ) การใช้บริการสุขภาพช่องปากในเด็กอายุ 5-14 ปี จากการสำรวจอนามัยและสวัสดิการ พ.ศ. 2556 และ 2558
 - (ปกิณกะ) จริยธรรมการวิจัยในคน
- ปีที่ 23 ฉบับที่ 1 มกราคม-มิถุนายน 2561 มีบทนิพนธ์ต้นฉบับ 5 เรื่อง
 - การประเมินผลโครงการส่งเสริมสุขภาพช่องปากในเครือข่ายโรงเรียนเด็กไทยฟันดีตำบลชะโนด อำเภอแม่ระมาด จังหวัดตาก
 - การใช้บริการทันตกรรมในกลุ่มวัยทำงานและผู้สูงอายุไทยจากการสำรวจอนามัยและสวัสดิการ พ.ศ. 2556 และพ.ศ. 2558
 - อุปสรรคต่อภาวะผู้นำและแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำ ในมุมมองของทันตแพทย์หัวหน้าฝ่ายทันตสาธารณสุข โรงพยาบาลชุมชนในภาคใต้
 - การบันทึกข้อมูลทันตกรรมในโปรแกรมฮอสเอดซ์พีโรงพยาบาลราชบุรี จังหวัดร้อยเอ็ด
 - แบบจำลองฟันประกอบเสียงสอนแปรงฟันสำหรับผู้บกพร่องทางการมองเห็น

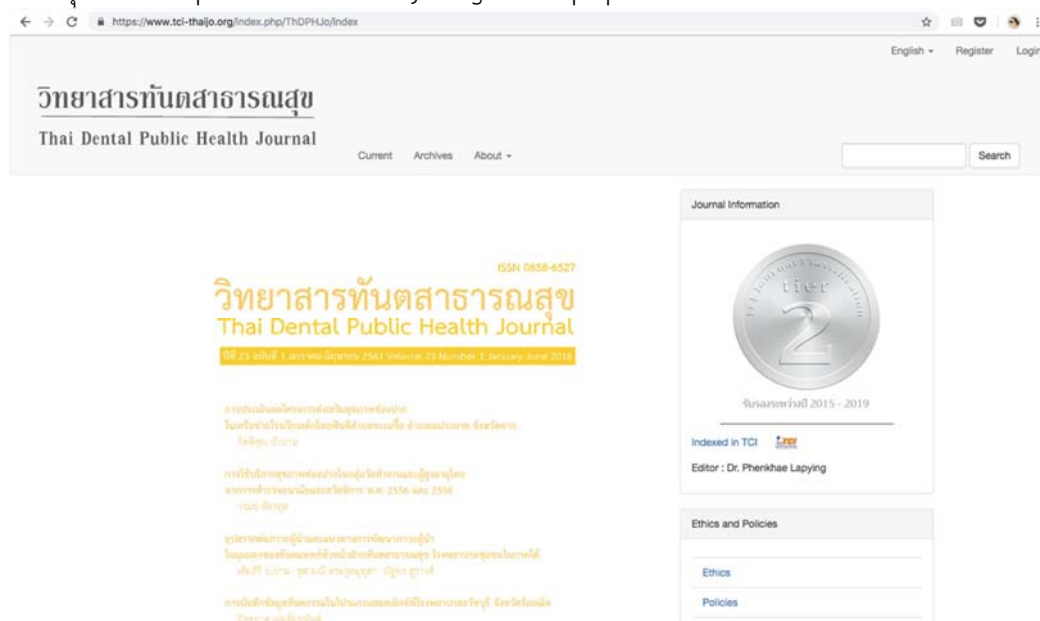

สามารถดาวน์โหลดวิทยาสารทันตสาธารณสุขและรายละเอียดในการส่งบทความได้ที่ QR code ด้านบน

ด้านคุณภาพวิทยาสาร

ตามที่วิทยาสารทันตสาธารณสุขให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ ได้ผ่านการรับรองให้เข้าสู่ฐานข้อมูลดัชนีการอ้างอิงวารสารไทย (Thai-Journal Citation Index: TCI) เป็นวารสารคุณภาพกลุ่มที่ 2 เมื่อวันที่ 29 พฤษภาคม พ.ศ. 2560 ในพ.ศ. 2561 TCI ได้ รายงานค่าดัชนีผลกระทบการอ้างอิงของวารสาร (Journal Impact Factor : JIF) พ.ศ. 2560 ของวารสารด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พบว่าวิทยาสารทันตสาธารณสุขมีค่า JIF เท่ากับ 0.5

ในพ.ศ. 2561 วิทยาสารทันตสาธารณสุข ได้พัฒนาคุณภาพโดยการเข้าสู่ระบบ Thai Journals Online (ThaiJO) ซึ่งเป็นระบบการจัดการและตีพิมพ์วารสารวิชาการในรูปแบบวารสารออนไลน์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อเพิ่มมาตรฐานและความสะดวกแก่นักวิชาการและผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยสามารถเข้าถึงวิทยาสารทันตสาธารณสุขได้ที่ <https://www.tci-thaijo.org/index.php/ThDPHJo>

2. โครงการอบรมระยะสั้น (4 เดือน) ทันตสาธารณสุข สำหรับทันตแพทย์ผู้เข้ารับการอบรม

มีทันตแพทย์ผ่านการคัดเลือกเพื่อเข้ารับการอบรมจำนวนทั้งสิ้น 30 คน ปฏิบัติงานในโรงพยาบาลจำนวน 25 คน (ร้อยละ 83.3) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด 4 คน (ร้อยละ 13.3) และสำนักทันตสาธารณสุข 1 คน (ร้อยละ 3.3) ลงทะเบียนเรียนครบทั้ง 5 กลุ่มวิชาจำนวน 24 คน (ร้อยละ 80) ลงทะเบียนเฉพาะบางกลุ่มวิชาจำนวน 6 คน (ร้อยละ 20)

	ผู้เรียนหลักสูตรระยะสั้น (4 เดือน) ทันตสาธารณสุข (คน)	ผู้เรียนเฉพาะรายวิชา (คน)	รวม (คน)
ครั้งที่ 1 เรื่อง โครงการและการวิจัยประเมินผล	24	2	26
ครั้งที่ 2 เรื่อง จริยธรรมการวิจัยด้านสุขภาพช่องปากและการเขียนบทความวิชาการ	24	3	27
ครั้งที่ 3 เรื่อง ทันตสาธารณสุขและการส่งเสริมสุขภาพ	24	1	25
ครั้งที่ 4 เรื่อง การบริหารงานด้านทันตสาธารณสุข	24	2	26
ครั้งที่ 5 เรื่อง ความคิดรวบยอดเชิงระบบ	24	1	25

ผลการประเมินความพึงพอใจต่อการจัดอบรม

พบว่าผู้ตอบแบบประเมินส่วนใหญ่พึงพอใจมาก/ มากที่สุดต่อทุกประเด็นถาม โดยพึงพอใจมาก/ มากที่สุดต่อระยะเวลาการจัดอบรม การอำนวยความสะดวกและการประสานงานของทีมผู้จัด ทั้งนี้ผู้พึงพอใจต่อการมอบหมายงานและการส่งงานในระดับน้อย 3 คน (ร้อยละ 10.0) แต่ไม่มีผู้ใดใน 3 คนนี้ที่ให้ออกความเห็นหรือเสนอแนะในเรื่องการมอบหมายงานและการส่งงาน

หัวข้อ	ร้อยละของผู้ให้คะแนนในระดับ		
	มาก/ มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย/ น้อยที่สุด
การชี้แจงรายละเอียดต่างๆ ตลอดการอบรม	86.7	10.0	3.3
รูปแบบการจัดอบรม	86.7	10.0	3.3
เอกสาร หนังสือ สื่อ และอุปกรณ์การเรียน	86.7	13.3	0
ระยะเวลาการจัดอบรม	93.3	6.7	0
การมอบหมายงานและการส่งงาน	83.3	6.7	10.0
เกณฑ์การประเมินผล	80.0	20.0	0
การอำนวยความสะดวก/ การประสานงานของทีมผู้จัด	93.3	6.7	0
ความพึงพอใจโดยรวม	93.3	6.7	0

ผลการประเมินความเปลี่ยนแปลงหลังเข้าร่วมการอบรม

ผู้เข้ารับการอบรมรู้สึกว่าคุณมีความเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นมากและมากที่สุดในเรื่องการได้รับประสบการณ์การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันและกับนักวิชาการส่วนกลาง รองลงมาคือมีความมั่นใจในการนำเสนอ สื่อสารและปฏิสัมพันธ์กับบุคลากรสายงานอื่นๆ

หัวข้อ	ร้อยละของผู้ให้คะแนนในระดับมาก/มากที่สุด
ได้รับประสบการณ์ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างกันและกับนักวิชาการส่วนกลาง	96.7
เข้าใจแนวคิดหลักการสำคัญของศาสตร์สาขาต่างๆ	83.3
สามารถนำความรู้และทักษะไปปฏิบัติตอบสนองต่อปัญหาในพื้นที่ภายใต้ทรัพยากรที่มีได้	76.7
มีความมั่นใจในการนำเสนอ สื่อสารและปฏิสัมพันธ์กับบุคลากรสายงานอื่นๆ	90.0

การประเมินผลผู้เข้ารับการอบรม

มีทันตแพทย์ผ่านประกาศนียบัตรการอบรมหลักสูตรระยะสั้น (4 เดือน) ทันตสาธารณสุขทั้งสิ้น 24 คน ในระดับดีเยี่ยม 3 คน ระดับดีมาก 9 คน ระดับดี 5 คน และได้รับประกาศนียบัตรผ่านการอบรมเฉพาะรายวิชา 6 คน

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลเพิ่มเติมผลการดำเนินงาน
หลักสูตรระยะสั้น (4 เดือน) ทันตสาธารณสุข สำหรับทันตแพทย์ ได้ที่ QR code ด้านบน

โครงการ LEAN การอบรมระยะสั้น 4 เดือน ทันตสาธารณสุข 2561 “เรียนรู้สนุก สุข และได้ผล”

วัตถุประสงค์ เพื่อกระตุ้นความสนใจของผู้เข้าอบรมให้มีส่วนร่วมในการอบรมเพิ่มขึ้น และเพื่อให้ผู้เข้าอบรมผ่านการประเมินผลอย่างน้อยร้อยละ 93 โดยมีกลุ่มเป้าหมาย คือ ผู้เข้าอบรมในปีงบประมาณ 2561 มีแนวคิดหลักการ เพื่อปรับประสิทธิภาพด้วย LEAN เพื่อลดต้นทุนและเพิ่มคุณค่าของประสบการณ์การเรียนรู้ รวมทั้งกระตุ้นความสนใจและเพิ่มการมีส่วนร่วมของผู้เข้าอบรมด้วยนวัตกรรมในการเรียนรู้ ตัวอย่างกิจกรรมในโครงการ เช่น นวัตกรรมบัตรคำตอบ 5 สี และการส่งคำถามก่อนหรือขณะอบรมถึงวิทยากรผ่าน QR code

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลเพิ่มเติมการ LEAN หลักสูตรระยะสั้น (4 เดือน) ทันตสาธารณสุข สำหรับทันตแพทย์ ได้ที่ QR code ด้านบน

3. โครงการอบรมระยะสั้น (4 เดือน) ทันตสาธารณสุข สำหรับทันตภิบาล

ผู้เข้ารับการอบรม

ผู้เข้ารับการอบรมในหลักสูตรอบรมระยะสั้น (4 เดือน) ทันตสาธารณสุข สำหรับทันตภิบาล ปีงบประมาณ 2561 ประกอบด้วยเจ้าพนักงานทันตสาธารณสุข (ทันตภิบาล) และนักวิชาการสาธารณสุข (ทันตสาธารณสุข) จำนวนทั้งสิ้น 19 คน

โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วย การอบรม 4 ครั้ง ดังนี้

ครั้งที่ 1 ยุทธศาสตร์ส่งเสริมสุขภาพและป้องกันโรคยุค 4.0

ครั้งที่ 2 ภาวะผู้นำและการบริหารการเปลี่ยนแปลง

ครั้งที่ 3 โครงการและการประเมินผล

ครั้งที่ 4 การแปลผลข้อมูล การประเมินสถานะสุขภาพ การส่งต่อและการเยี่ยมบ้าน

ความคิดเห็นต่อโครงสร้างหลักสูตรในภาพรวม

คำถาม	ร้อยละของผู้ที่ให้คะแนนในระดับ		
	มาก/มากที่สุด	ปานกลาง	น้อย/น้อยที่สุด
โครงสร้างหลักสูตรเหมาะสมกับความสามารถของผู้เรียน	89.5	5.3	5.2
เนื้อหาวิชาสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน	84.2	15.8	0
เนื้อหาวิชาสอดคล้องกับความต้องการและความสนใจของผู้เรียน	100	0	0
เนื้อหาวิชาสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันและการทำงานได้	100	0	0
เนื้อหาของหลักสูตรเป็นความรู้ที่ทันสมัยและทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน	100	0	0
การจัดเรียงเนื้อหาแต่ละกลุ่มวิชามีความเหมาะสม	89.5	10.5	0
จำนวนเวลาที่ใช้เรียนตลอดหลักสูตรมีความเหมาะสม	57.9	31.6	10.5
จำนวนชั่วโมงภาคทฤษฎีที่ใช้เรียนตลอดหลักสูตรมีความเหมาะสม	47.7	42.1	10.5
จำนวนชั่วโมงภาคปฏิบัติที่ใช้เรียนตลอดหลักสูตรมีความเหมาะสม	36.8	47.4	15.8

โครงสร้างหลักสูตรในภาพรวม ผู้เข้าอบรมส่วนใหญ่ (เกินร้อยละ 80) เห็นด้วยมาก/มากที่สุดว่าเหมาะสมกับความสามารถผู้เรียน สอดคล้องกับความต้องการและความสนใจ สามารถพัฒนาความรู้ความสามารถ ทักษะ มีความทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบันและนำไปประยุกต์ใช้ได้ การจัดเรียงเนื้อหามีความเหมาะสม แต่ยังต้องพัฒนาปรับปรุงในเรื่องจำนวนชั่วโมงที่ใช้เรียนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลเพิ่มเติมผลการดำเนินงาน
หลักสูตรระยะสั้น (4 เดือน) ทันตสาธารณสุข สำหรับทันตภิบาล ได้ที่ QR code ด้านบน

4. กิจกรรม LEARN

	LEARN ครั้งที่ 1	LEARN ครั้งที่ 2	LEARN ครั้งที่ 3	LEARN ครั้งที่ 4
หัวข้อ	จุดประกายการพัฒนา งานวิชาการ	ระบบข้อมูล HDC	การใช้ social media ให้เกิดประสิทธิภาพ ในการทำงาน ขับเคลื่อนสำนักทันต สาธารณสุข 4.0 (DHB 4.0)	การเตรียมความพร้อม ในการทำงานระดับ นานาชาติ
วันที่	27 พฤศจิกายน 2560	6 กุมภาพันธ์ 2561	14 มีนาคม 2561	11 กรกฎาคม 2561
วัตถุประสงค์	เพื่อพัฒนาศักยภาพ บุคลากรสำนักทันต สาธารณสุขในการ พัฒนางานวิชาการ	เพื่อพัฒนาศักยภาพ บุคลากรสำนักทันต สาธารณสุขในการใช้ ข้อมูลทันตสาธารณสุข	เพื่อพัฒนาศักยภาพ บุคลากรสำนักทันต สาธารณสุขการใช้ social media ให้เกิด ประสิทธิภาพในการ ทำงาน	เพื่อพัฒนาความรู้ ความเข้าใจของ บุคลากรสำนักทันต สาธารณสุขในการ ทำงานด้าน ต่างประเทศ
จำนวนผู้เข้าร่วม	25 คน	25 คน	35 คน	25 คน
ร้อยละของผู้เข้าร่วม แบ่งตาม generation	- GenBB ร้อยละ 0.0 - GenX ร้อยละ 20.0 - GenY ร้อยละ 80.0	- GenBB ร้อยละ 10.5 - GenX ร้อยละ 31.6 - GenY ร้อยละ 57.9	- GenBB ร้อยละ 13.3 - GenX ร้อยละ 26.7 - GenY ร้อยละ 60.0	- GenBB ร้อยละ 10.0 - GenX ร้อยละ 15.0 - GenY ร้อยละ 75.0
ร้อยละของผู้เข้าร่วม ประชุมที่ประเมิน ระดับความพึงพอใจ โดยรวมในระดับ “มาก/มากที่สุด”	100	89.47	100	100

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลเพิ่มเติมผลการดำเนินงาน
LEARN และการ SWOC กิจกรรม LEARN ปี 2561 ได้ที่ QR code ด้านบน

5. โครงการพัฒนานวัตกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากคนพิการติดบ้านติดเตียงและเด็กปากแหว่งเพดานโหว่

มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1.สร้างเครือข่ายนวัตกรรมด้านการดูแลสุขภาพช่องปากคนพิการติดบ้านติดเตียงและเด็กปากแหว่งเพดานโหว่ 2.พัฒนาศักยภาพเครือข่ายในการผลิตนวัตกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากคนพิการ 3.พัฒนาองค์ความรู้และวิธีการทดสอบคุณภาพ/ประเมินผลการใช้งานนวัตกรรมการดูแลสุขภาพช่องปาก และ 4.จัดทำบัญชีนวัตกรรมการดูแลสุขภาพช่องปากคนพิการติดบ้านติดเตียงและเด็กปากแหว่งเพดานโหว่

การประชุมเชิงปฏิบัติการ การปรับปรุง ทดสอบคุณภาพ และประเมินผลการใช้งานนวัตกรรม

จัดระหว่างวันที่ 8-10 พฤษภาคม 2561 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาองค์ความรู้ ศักยภาพทันตบุคลากร และเพิ่มประสิทธิภาพในการปรับปรุง ทดสอบคุณภาพ และประเมินผลการใช้งานนวัตกรรม วิทยากรหลัก คือ ดร.ทพญ. เพ็ญแข ลาภยี่ วิทยากรรอง ทพญ. ปฐมา เชาวนเมธา และวิทยากรจากภายนอก 3 ท่าน คือ นางพยอม เพลิงบุตร นายวีรวิทย์ พนิชศุภเศรษฐ์ และนายอภิรักษ์ วิเศษศรีพงษ์ มีผู้เข้าร่วมประชุม 13 ท่าน เป็นบุคลากรจากสำนักทันตสาธารณสุข 5 ท่าน โรงพยาบาลทั่วไป 2 ท่าน และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล 6 ท่าน

การประชุมการพัฒนาต้นแบบสื่อการเรียนรู้สุขภาพช่องปากสำหรับคนพิการ

จัดวันที่ 5 มิถุนายน 2561 วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาต้นแบบสื่อการเรียนรู้สุขภาพช่องปากของคนพิการให้ใช้งานได้มีประสิทธิภาพ มีความน่าสนใจเหมาะสมกับกลุ่มคนพิการ ตลอดจนมีการประเมินผลอย่างเป็นระบบ โดยเริ่มพัฒนาต้นแบบสื่อการเรียนรู้สุขภาพช่องปากในกลุ่มคนพิการทางการมองเห็น เนื่องจากไม่มีข้อจำกัดในด้านการเคลื่อนไหวในการดูแลสุขภาพช่องปากด้วยตัวเอง และสื่อที่มีอยู่มีจำนวนไม่เพียงพอต่อความต้องการของคนตาบอด

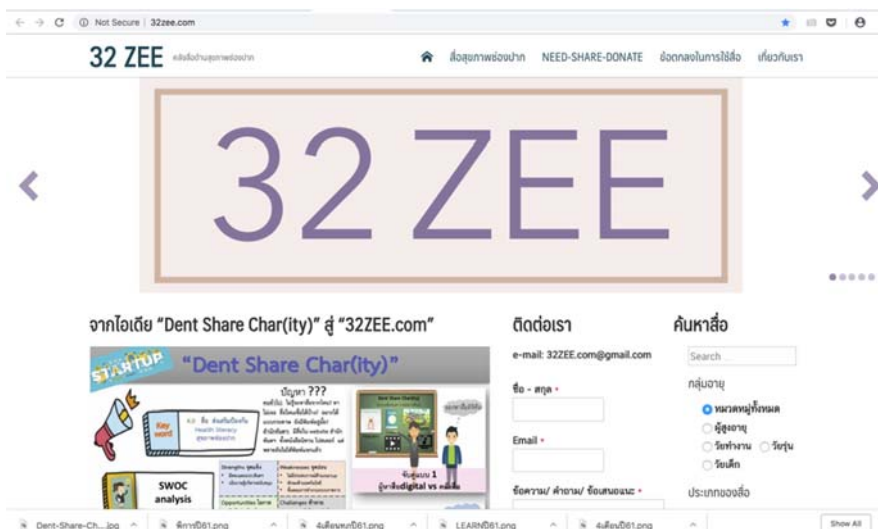
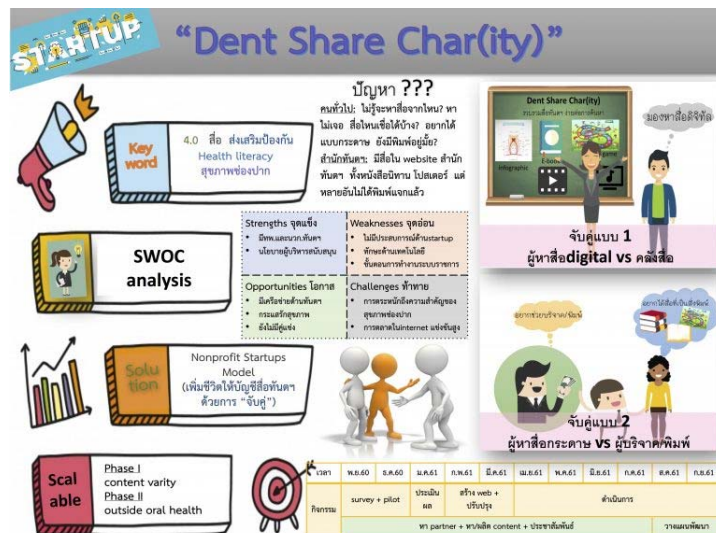
สำนักทันตสาธารณสุขจัดทำต้นแบบสื่อการเรียนรู้สุขภาพช่องปากสำหรับคนตาบอด คือ 1) ตึกตาเจ้าจ้อช่วยสอนแปรงฟัน 2) แปรงสีฟันผู้ใหญ่ที่มีขนแปรงชนิดแข็งและนุ่มพร้อมห่วงป้ายคำอธิบาย 3) แปรงสีฟันที่มีสิ่งจำลองเป็นปริมาณยาสีฟันที่เหมาะสมพร้อมห่วงป้ายคำอธิบาย และ 4) ต้นแบบกล่องใส่ตึกตา ที่ออกแบบให้มีที่เก็บหนังสือภาพและอักษรเบรลล์เรื่องการแปรงฟันบริเวณฝากล่อง

สามารถดาวน์โหลดข้อมูลเพิ่มเติมผลการดำเนินงาน
โครงการพัฒนานวัตกรรมฯ ปี 2561 ได้ที่ QR code ด้านบน

6. Startup 32ZEE.com

จากแนวคิด startup “Dent Share Char(ity)” ที่เกิดจากปัญหาในการค้นหาสื่อด้านสุขภาพช่องปากทางทีมขับเคลื่อนสำนักทันตสาธารณสุข 4.0 (กลุ่ม CD) จึงได้พัฒนาเว็บไซต์เพื่อรวบรวมสื่อที่มีชื่อว่า “32 ซี” (32ZEE.com)

สำนักทันตสาธารณสุข
กรมอนามัย